

«Тасдиқ мекунам»
мудири кафедраи
«Таҳлили иқтисоди ва омор»
н.и.и. Шамсуллозода Ш
«_____» _____ соли 2019.

Донишкадаи идоракунии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
Факултети идоракунии давлатӣ

Кафедраи «Идоракунии молияи давлатӣ»

Соли таҳсили 2019-2020 семестри 1 санҷиши тестӣ (дар компютер)

Фанни «Микро ва макроиқтисод»

Ному насаби устод Маҳмадиева Гулнора Абдучалиловна

Курс 2 гуруҳҳои А,Б

Ихтисоси 1-260101 идораи давлатӣ

САВОЛҲ ОИ ТЕСТӢ АЗ ФАҶНИ МАРКЕТИНГ

МИҚДОРИ КРЕДИТҲО –4. МИҚДОРИ САВОЛҲО - 400

САВОЛҲОИ ТЕСТӢ

@1.Проблемаҳои асосие, ки дар сатҳи микроиқтисод бояд ҳалли худро ёбанд кадомҳоянд?

- \$A) Нарх, ҳаҷми умумии истеҳсолот, ҳолати бозорҳои алоҳида;
- \$B) Тақсимоти захираҳои ғайри иқтисодӣ;
- \$C) Омӯзиши сохторҳои ҷамъияти ва институтҳо;
- \$D) Таҳлили фаъолияти иқтисодии давлат;
- \$E) Қабули стратегияи рушди иқтисодии давлат;

@2.Вазифаҳои муҳими агентҳои иқтисодие, ки дар сатҳи микроиқтисод таҳлил мегарданд кадомҳоянд?

- \$A) Чиро ва дар кадом ҳаҷм, барои кӣ ва кай бояд истеҳсол кард;
- \$B) Тақсимоти захираҳои ғайри иқтисодӣ;
- \$C) Нарх, ҳаҷми умумии истеҳсолот, ҳолати бозорҳои алоҳида;
- \$D) Таҳлили фаъолияти иқтисодии давлат;
- \$E) Қабули стратегияи рушди иқтисодии давлат;

@3.Микроиқтисод аз кадом қисматҳо иборат аст?

- \$A) Ҳамаи вариантҳои овардашуда дурустанд;
- \$B) Таҳлили қонуниятҳои ташаккули истеъмолот ва инкишофи назарияи самаранокии интиҳои;
- \$C) Таҳлили арза ва омӯзиши рафтори фирмаҳои алоҳида;
- \$D) Таҳлили таносубии тақозо ва арза;
- \$E) Назарияи тақсимот, таҳлили бозор ва масъалаҳои нархмуқарраркунии омилҳои истеҳсолот;

@4.Кадом масъалаҳо дар сатҳи микроиқтисод аҳамияти махсус доранд?

- \$A) Вариантҳои овардашуда дурустанд;
- \$B) Рафтори иқтисодии одамон, ки дар сохторҳои ҷамъияти ва институтҳо вобаста шудаанд;
- \$C) Қабул намудан аз ҷониби субъектҳои иқтисоди ҳалли масъалаҳои мутаносиб оиди амалиётҳои иқтисодӣ;
- \$D) Масъалаи интихоби яке аз вариантҳои алтернативӣ;
- \$E) Тақсимои захираҳои маҳдуд дар ҳолати номаҳдудии талабот;

@5.Масъалаҳои «ҷӣ, ҷӣ тавр, ва барои ки бояд истехсол кард, ба ҷамъияте хос мебошанд кӣ?

- \$A) Ба ҳамаи системаҳои иқтисодӣ новобаста аз низоми иҷтимоӣ иқтисодӣ ва сиёсии онҳо хос мебошад;
- \$B) Дарои системаи маъмури – фармонфармои буда дар он банақшагирии марказонидашуда ҳукмфармо мебошад;
- \$C) Дарои иқтисодӣ бозорӣ мебошанд;
- \$D) Дарои иқтисодиёти қафомонда аст;
- \$E) Дарои системаи анъанавӣ;

@6.Кай ва аз ҷониби ки микроиқтисодиёт аз доираи назарияи иқтисодӣ ҷудо гардид?

- \$A) Дар миёни асри XX аз ҷониби Ҷ.М. Кейнс ва П. Самуелсон;
- \$B) Дар соли 2001 аз тарафи ҷоизадорони Нобели Канэман Даниэл ва Вернон Смит;
- \$C) К. Менгер, Ф. Визер, Э. Бем\$)Баверқдар аввалҳои асри XX;
- \$D) Дар охири асри XX аз ҷониби Ян Тинберген, Рагнар Антон Фриш;
- \$E) Дар охири асри XXI аз ҷониби академики тоҷик Раҳимов Рашид Каримович;

@7.Аввалин ҷоизаи Нобелӣ оид ба иқтисод кай ва ба кӣ мукофотонида шуд?

- \$A) Соли 1969 ба иқтисодчии нидерландӣ Ян Тинберген ва иқтисодчии норвегӣ Рагнар Антон Кител Фриш;
- \$B) Соли 1903 Василий Васильевич Леонтьев «барои инкишофи усули хароҷот истехсолот»;
- \$C) Дар миёнаи асри XX ба олими англис Ҷон Мейнард Кейнс;
- \$D) Соли 1900 ба Нобел Алфред Бернхард;
- \$E) Дар охири асри XXI аз ҷониби академики тоҷик Раҳимов Рашид Каримович;

@8.Қисми иқтисодиёт, ки воҳидҳои алоҳидаи иқтисодиро ба монанди хоҷагиҳои хонавода, фирмаҳо, соҳаҳо ва инчунин бозорҳои алоҳида, нархҳо ва молу хизматҳои конкретиро тадқиқ менамояд?

- \$A) Таҳлили микроиқтисодӣ;
- \$B) Таҳлили макроиқтисодӣ;
- \$C) Таҳлили умумии иқтисодӣ;

- \$D) Таҳлили системаи иқтисоди;
- \$E) Таҳлили мезоиқтисоди;

@9.Қадам мактаб ба пайдоиши илми Микроиқтисод замина гузоштааст?

- \$A) Маржинализм;
- \$B) Марксизм;
- \$C) Физиократия;
- \$D) Меркантилизм;
- \$E) Кейнстарои;

@10.Маҳдудияти захираҳо чунин масъалаест, ки?

- \$A) Ҳамаи субъектҳои иқтисодӣ бо он дучор мешаванд;
- \$B) Дар мамлакатҳои камбизоат вучуд дорад;
- \$C) Дар оилаҳои камбизоат вучуд дорад;
- \$D) Дар оилаҳои сарватманд ҳеҷ гоҳ пайдо намешавад;
- \$E) Дар ИМА ва Англия ба вучуд намеояд;

@11.Таълимоте, ки мавзӯи иқтисоди сиёсиро аз омӯзиши рафтору амалиёти афрод ва созмонҳои ҷамъиятӣ оғоз менамояд чи ном дорад?

- \$A) Маржинализм;
- \$B) Меркантилизм;
- \$C) Физиократҳо;
- \$D) Монетаризм;
- \$E) Институтсионализм;

@12.Қадам илм қонуниятҳои фаъолияти тамоми иқтисодиёти миллиро дар маҷмӯъ меомӯзад?

- \$A) Макроиқтисодӣ;
- \$B) Микроиқтисод;
- \$C) Таърихи афкори иқтисоди;
- \$D) Иқтисоди сиёси;
- \$E) Иқтисодиёти ҷаҳон;

@13.Хусусияти неъматҳои иқтисодӣ инъикос мегардад дар?

- \$A) Нодирӣ;
- \$B) Қобилияти қонеъ намудани талабот;
- \$C) Арзиш;
- \$D) Купрук, воситаҳои пули, компютер;
- \$E) Манфиатноки;

@14.Қадаме аз ин олимони саҳми арзандаро барои рушди инкишофи микроиқтисодиёт гузошта буданд?

- \$A) Маршал, А. Пигу, Ж. Хиксӣ;
- \$B) Т. Мен, А. Монкретен;

- \$C) А. Смит, Д. Рикардо, В. Петти;
- \$D) Ф. Кенэ, А Тюрго;
- \$E) К. Менгер, Ч. Кейнс;

@15. Микроиқтисодӣ позитивӣ (исботӣ) чист?

- \$A) Таҳлили исботи алоқамандии ҳодисаро бо ҷараёнҳои дигар, ки дар асоси факту рақамҳои ҳақиқию асли сураат мегиранд;
- \$B) Услугест, ки таҳлили ҳодисаро аз назария оғоз карда бо санҷишу таҷриба ва мустаҳкам менамояд;
- \$C) Натиҷаи ҳоҷагидори бо равишу услубҳои гуногун ҳамчун мизони муаянкунандаи иқтисоди;
- \$D) Услугест, ки дар асоси назорат ва тахминкуниҳо асос ёфтааст;
- \$E) Услуге, ки назарияро бо факту рақамҳо мустаҳкам менамояд;

@16. Микроиқтисоди нормативӣ (меъёрӣ) чист?

- \$A) Таҳлили ғаболияти амалии инсон аст, ки ба принципи самаранокии максималӣ асос ёфтааст;
- \$B) Услугест, ки таҳлили ҳодисаро аз назария оғоз карда бо санҷишу таҷриба ва мустаҳкам менамояд;
- \$C) Натиҷаи ҳоҷагидори бо равишу услубҳои гуногун ҳамчун мизони муаянкунандаи иқтисоди;
- \$D) Услугест, ки дар асоси назорат ва тахминкуниҳо асос ёфтааст;
- \$E) Услуге, ки назарияро бо факту рақамҳо мустаҳкам менамояд;

@17. Ҷоизаи Нобелӣ оид ба иқтисод кай ва аз тарафи ки таъсис дода шуд?

- \$A) Соли 1968 аз тарафи бонкӣ Шведи;
- \$B) Соли 1901 аз тарафи Алфред Нобел;
- \$C) Соли 2001 аз тарафи Адам Смит ва Девид Рикардо;
- \$D) Соли 1945 аз тарафи Алфред Маршал;
- \$E) Соли 1969 аз тарафи Ян Тинберген ва Рагнар Антон Киттел Фриш;

@18. Кадом олими иқтисоддони рӯстабори Амрикоӣ сазовори ҷоизаи Нобелӣ гардидааст?

- \$A) Соли 1973 Василий Васильевич Леонтьев;
- \$B) Соли 2001 Владимир Илич Ленин;
- \$C) Соли 1945 Киреев Алексей;
- \$D) Соли 1969 Пушкин Александр;
- \$E) Соли 1991 Алексей Байер;

@19. Дар назарияи иқтисодӣ сохтор, ҷойгиршавӣ, ҷобачогузории унсурҳои алоҳидаи бозор ва мавқеи онҳо дар ҳаҷми умумии бозор – ин?

- \$A) Таркиби бозор;
- \$B) Низоми бозор;
- \$C) Конъюктурои бозор;

- \$D) Зерсохтори бозор;
- \$E) Танзимкунии бозор;

@20.Муайян намоед, ки кадоме аз инҳо ба таркиби бозор дохил намешавад?

- \$A) Бозори қонунҳо;
- \$B) Бозори омилҳои истеҳсолот;
- \$C) Бозори инноватсияҳо ва литсензияҳо;
- \$D) Бозори манзили истиқоматӣ;
- \$E) Бозори пул;

@21.Хариду фурӯши китоб ба кадом таркиби бозор дохил мешавад?

- \$A) Бозори маҳсулотҳои иттилоотӣ;
- \$B) Бозори инноватсияҳо;
- \$C) Бозори қоғазҳои қимматнок;
- \$D) Бозори илм;
- \$E) Бозори маориф;

@22.Ба субъекти бозор дохил намешавад?

- \$A) Молҳои хориҷӣ;
- \$B) Харидор;
- \$C) Фурӯшанда;
- \$D) Миёнарав;
- \$E) Корхонаҳои давлатӣ;

@23.Кадам шаклҳои бозорро тибқи шакли моликият аз ҳамдигар ҷудо мекунанд?

- \$A) Бозори давлатӣ, хусусӣ, кооперативӣ;
- \$B) Бозори молӣ, пулӣ;
- \$C) Бозори яклухт, чакана, содиротӣ ва воридотӣ;
- \$D) Бозори харидорон, фурӯшандагон, миёнаравон;
- \$E) Бозори рақобати комил ва нокомил;

@24.Вобаста ба субъект шаклҳои зерини бозорро аз ҳамдигар ҷудо менамоянд?

- \$A) Бозори харидорон, фурӯшандагон, миёнаравон;
- \$B) Бозори давлатӣ, хусусӣ, кооперативӣ;
- \$C) Бозори молӣ, пулӣ;
- \$D) Бозори яклухт, чакана, содиротӣ ва воридотӣ;
- \$E) Бозори рақобати комил ва нокомил;

@25.Механизми бозорро муайян намоед?

- \$A) Механизми алоқамандии байни унсурҳои асосии бозор ва қонунҳои асосии иқтисодӣ;
- \$B) Ҳаракати якҷояи унсурҳои асосии бозор ва ҳодисаҳои иқтисодӣ;

- \$C) Механизми бевоситаи байни унсурҳои бозор ва субъектҳои асосии иқтисодӣ;
- \$D) Муносибати байни унсурҳои бозор дар мавриди истехсоли молу хизматҳо;
- \$E) Муносибати байни субъектҳои асосӣ, унсурҳои бозор ва ҳодисаҳои иқтисодӣ;

@26.Маҷмӯи шароитҳои иқтисодӣ, ки метавонад дар ҳар як маврид дар раванди фурӯши молу хизматҳо пайдо шавад – ин?

- \$A) Конъюнктураи бозор;
- \$B) Механизми бозор;
- \$C) Зерсохтори бозор;
- \$D) Таркиби бозор;
- \$E) Муносибатҳои бозор;

@27.Ҳаҷми молҳое, ки дар давраи муайяни вақт бо нархҳои додашуда харидорӣ мешавад – ин?

- \$A) Тақозо;
- \$B) Дархост;
- \$C) Талабот;
- \$D) Нерӯи харидорӣ;
- \$E) Қобилияти харидорӣ;

@28.Аз ҳама нархи баландтарини мол, ки харидор метавонад харидорӣ намоянд – ин?

- \$A) Нархи тақозо;
- \$B) Тақозои бесамар;
- \$C) Тақозои манфӣ;
- \$D) Тақозои бархилоф;
- \$E) Ҳаҷми тақозо;

@29.Қисмати назарияи иқтисодие, ки фаъолияти алоҳидаи агентҳои иқтисодиро дар сатҳи ноҳия ва хоҷагии қишлоқ меомӯзад ин?

- \$A) Микроиқтисодӣ;
- \$B) Мезоиқтисод;
- \$C) Макроиқтисод;
- \$D) Иқтисодиёти ҷаҳон;
- \$E) Методология;

@30.Предмети тадқиқоти микроиқтисод аз чи иборат аст?

- \$A) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;
- \$B) Нарху нархгузори;
- \$C) Тақозо ва арза;
- \$D) Муносибатҳои истехсоли;
- \$E) Раванди истехсолот;

@31.Имконијатҳои истеъмолкунандагон барои харидани ягон мол бо нархи муайян, дар ҳаҷми муайян ва дар ҷои муайян ин?

- \$A) Талаботи;
- \$B) Пешниҳод;
- \$C) Механизми бозор;
- \$D) Нарх;
- \$E) Эҳтиёҷ;

@32.Қонуни талабот чист?

- \$A) Байни нарх ва ҳаҷми талабот муттаносибии чаппа мавҷуд ҳаст, яъне хангоми баланд шудани нарх талабот ба мол кам мегардад ва баръакс, хангоми паст шудани нарх талабот ба мол меафзояд;
- \$B) Байни нарх ва ҳаҷми пешниҳод муттаносибии роста мавҷуд ҳаст, яъне хангоми баланд шудани нарх пешниҳоди мол меафзояд ва баръакс, хангоми паст шудани нарх пешниҳоди мол кам мегардад;
- \$C) Хангоми хар як воҳиди иловаи истеъмоли неъмат фоиданокии он торафт кам мешавад;
- \$D) Истеъмолкунанда ҳамон вақт фоиданокии худро максимали мегардонад, агар фоиданокии киёсии неъматҳои истеъмолшаванда ба ҳам баробар бошанд;
- \$E) Истеъмолкунанда ва истеҳсолкунанда;

@33.Қонуни пешниҳод чист?

- \$A) Байни нарх ва ҳаҷми пешниҳод муттаносибии роста мавҷуд ҳаст, яъне хангоми баланд шудани нарх пешниҳоди мол меафзояд ва баръакс, хангоми паст шудани нарх пешниҳоди мол кам мегардад;
- \$B) Байни нарх ва ҳаҷми талабот муттаносибии чаппа мавҷуд ҳаст, яъне хангоми баланд шудани нарх талабот ба мол кам мегардад ва баръакс, хангоми паст шудани нарх талабот ба мол меафзояд;
- \$C) Хангоми хар як воҳиди иловаи истеъмоли неъмат фоиданокии он торафт кам мешавад;
- \$D) Истеъмолкунанда ҳамон вақт фоиданокии худро максимали мегардонад, агар фоиданокии киёсии неъматҳои истеъмолшаванда ба ҳам баробар бошанд;
- \$E) Хангоми хар як воҳиди иловаи истеъмоли неъмат фоиданокии он торафт зиёд мешавад;

@34.Аввалин маротиба аз тарафи ки мафҳуми барзиёдии истеъмолкунанда ва барзиёдии истеҳсолкунанда дар иқтисод ворид карда шуда буд?

- \$A) Аз ҷониби Алфред Маршал;
- \$B) Аз ҷониби Василии Васильевич Леонтьев;
- \$C) Аз ҷониби Ҷон Мейнард Кейнс;
- \$D) Аз ҷониби Киреев Алексей;
- \$E) Соли 1991 Алексей Байер;

@35.Барзиёдии истеҳсолкунанда гуфта чиро дар назар доранд?

- \$A) Ин фарқи байни нархи бозорие, ки истеҳсолкунанда барои моли худ ба даст овардааст ва он нархе, ки бо он ӯ тайёр буд моли худро фурӯшад;
- \$B) Баланд шудани нархи талабот ба мол ва кам гардидани он хангоми паст шудани нарх;
- \$C) Фарқи байни нархи пасти арза ва зиёд шудани талабот;
- \$D) Ин фарқи байни истеъмолкунанда ва имконияти харидории онҳо;
- \$E) Фарқи имкониятҳои истеҳсолкунандагон ва имконияти харидории истеъмолкунандагон;

@36.Мувофиқи назарияи «дасти ноаён» и Адам Смит хангоми паст шудани талабот, нарх ва истеҳсоли мол дар кадом сатҳ қарор мегирад?

- \$A) Дар сатҳи паст ва кам мешавад;
- \$B) Зиёд мешавад;
- \$C) Тағйир намеёбад;
- \$D) Тағйир меёбад;
- \$E) Зиёд ва баланд мешавад;

@37.Агар ду мол якдигарро пурра намоянд, пас болоравии нархи моли аввал ба он оварда мерасонад, ки?

- \$A) Талабот ба моли дуввум коҳиш меёбад;
- \$B) Талабот ба моли дуввум зиёд мегардад;
- \$C) Ҳаҷми талабот ба моли дуввум зиёд мегардад;
- \$D) Бузургии талабот ба моли дуввум паст мешавад;
- \$E) Бузургии талабот ба моли сеюм паст мешавад;

@38.Қаҷхаттаи тақозои бозор нишон медиҳад, ки чи гуна?

- \$A) Истеъмоли неъмат коҳиш меёбад хангоми болоравии нархи он;
- \$B) Истеъмоли неъмат бо болоравии нархи он зиёд мегардад;
- \$C) Истеъмоли неъмат коҳиш меёбад хангоми баланд шудани даромади истеъмолкунанда;
- \$D) Истеъмоли неъмат боло меравад хангоми коҳиш ёфтани даромади истеъмолкунанда;
- \$E) Кулли ҷавобҳо дуруст;

@39.Қаҷхаттаи арзаи бозор нишон медиҳад, ки чи гуна?

- \$A) Истеҳсоли неъмат бо болоравии нархи он зиёд мегардад;
- \$B) Истеъмоли неъмат коҳиш меёбад хангоми паст шудани даромади истеъмолкунанда;
- \$C) Истеъмоли неъмат коҳиш меёбад хангоми болоравии нархи он;
- \$D) Истеъмоли неъмат боло меравад хангоми коҳиш ёфтани даромади истеъмолкунанда;
- \$E) Кулли ҷавобҳо дуруст;

@40.Ҳаҷми талабот чи гунна муаян карда мешавад?

- \$A) Миқдори молро дар назар дорад, ки истеъмолкунанда тайёраст бо нархи муайян дар фосилаи вақти муайян харидорӣ намояд;
- \$B) Нархи ҳадди аксаре, ки харидор тайёраст барои миқдори муайяни мол пардохт намояд;
- \$C) Тадбир, амалиёт ё худ муносибатҳои мебошад, ки байни субъектҳои иқтисоди сурат мегирад;
- \$D) Қараёни тавлид ва рушди таҳаввули муносибатҳои иқтисодӣ;
- \$E) Фаъолияти бошӯуруна ва мақсадноки инсон мебошад;

@41. Нархи талабот чигуна муайян карда мешавад?

- \$A) Нархи ҳадди аксаре, ки харидорон тайёранд барои миқдори муайяни мол пардохт намоянд;
- \$B) Миқдори молро дар назар дорад, ки истеъмолкунанда тайёраст бо нархи муайян дар фосилаи вақти муайян харидори намояд;
- \$C) Тадбир, амалиёт ё худ муносибатҳои мебошад, ки байни субъектҳои иқтисоди сурат мегирад;
- \$D) Қараёни тавлид ва рушди таҳаввули муносибатҳои иқтисодӣ;
- \$E) Фаъолияти бошӯуруна ва мақсадноки инсон мебошад;

@42. Ба чандирӣ арза қадом омилҳо таъсир мерасонанд?

- \$A) Вақт, нархи ашёи хом, дараҷаи музди кор, меъёри фоиз, иқтисодии истеҳсолию захиравӣ;
- \$B) Тақозо, арза, нарх рақобат;
- \$C) Замин, сармоя, фаъолияти соҳибкори, меҳнат, иттилоот;
- \$D) Қараёни тавлид ва рушди таҳаввули муносибатҳои иқтисодӣ;
- \$E) Асбори милли, хориҷи ва қоғазҳои қиматнок;

@43. Заминаҳои асосии пойдор гардидани қонуни талабот қадомҳоянд?

- \$A) Пастшавии нархҳо ба афзоиши миқдори харидорон оварда мерасонад, ки барои онҳо ин мол дастрас мешавад;
- \$B) Самараи даромад;
- \$C) Самараи ивазшавӣ;
- \$D) Қараёни тавлид ва рушди таҳаввули муносибатҳои иқтисодӣ;
- \$E) Самараи бесамар;

@44. Ба тақозо қадом омилҳои ғайринархӣ таъсир мерасонад?

- \$A) Даромад, нархи молҳои ивазшаванда, нархҳои молҳои пуркунанда, реклама, мӯд, мавсим, интизорӣ истеъмолкунанда, дигар омилҳо;
- \$B) Замин, сармоя, фаъолияти соҳибкори, меҳнат, иттилоот;
- \$C) Вақт, нархи ашёи хом, дараҷаи музди кор, меъёри фоиз, иқтисодии истеҳсолию захиравӣ;
- \$D) Қараёни тавлид ва рушди таҳаввули муносибатҳои иқтисодӣ;
- \$E) Асбори милли, хориҷи ва қоғазҳои қиматнок;

@45.Ба арза кадом омилҳои ғайринархӣ таъсир мерасонад?

- \$A) Имкониятҳои техники истеҳсолкунанда, Нархи захираҳои истифода шаванда, андозҳо ва дотатсияҳо, пешбиниҳои фурӯшандагон, нархи дигар молҳо, миқдори фурӯшандагон, дигар омилҳо;
- \$B) даромад, нархи молҳои ивазшаванда, нархи молҳои пуркунанда, реклама, мӯд, мавсим, интизории истеъмолкунанда, дигар омилҳо;
- \$C) Замин, сармоя, фаъолияти соҳибкори, меҳнат, иттилоот;
- \$D) Ҷараёни тавлид ва рушди таҳаввули муносибатҳои иқтисодӣ;
- \$E) Асъори милли, хориҷӣ ва қоғазҳои қиматнок;

@46.Мувозинатии қисмии бозориро чи гуна муайян мекунанд?

- \$A) Мувозинатие, ки дар бозорҳои моли инфиродӣ пойдор карда мешавад;
- \$B) Даромади мувозинатие, ки нархи молҳои ивазшаванда, нархи молҳои пуркунанда, реклама, мӯд, мавсим, интизории истеъмолкунанда, дигар омилҳо;
- \$C) Мувозинатие, ки ҳамчун низоми ягонаи ба ҳам алоқаманд баромад мекунад, ки аз тарафи тамоми ҷараёнҳои бозорӣ дар асоси қонуни рақобати озод таъсис дода шудаанд;
- \$D) Мувозинати дар сатҳи макроиқтисодӣ, ки дар шароитҳои аслии бозор, дар ҳолати рақобати номукамал ва омилҳои берунаи ба бозор таъсир расонанда пойдор карда мешавад;
- \$E) Мувозинати асъори милли, асъори хориҷӣ ва қоғазҳои қиматнок;

@47.Мувозинатии умумро чи гуна муайян мекунанд?

- \$A) Мувозинатие, ки ҳамчун низоми ягонаи ба ҳам алоқаманд баромад мекунад, ки аз тарафи тамоми ҷараёнҳои бозорӣ дар асоси қонуни рақобати озод таъсис дода шудаанд;
- \$B) Даромади мувозинатие, ки нархи молҳои ивазшаванда, нархи молҳои пуркунанда, реклама, мӯд, мавсим, интизории истеъмолкунанда, дигар омилҳо;
- \$C) Мувозинатие, ки дар бозорҳои моли инфиродӣ пойдор карда мешавад;
- \$D) Мувозинати дар сатҳи макроиқтисодӣ, ки дар шароитҳои аслии бозор, дар ҳолати рақобати номукамал ва омилҳои берунаи ба бозор таъсир расонанда пойдор карда мешавад;
- \$E) Мувозинати асъори милли, асъори хориҷӣ ва қоғазҳои қиматнок;

@48.Мувозинатии асло чи гуна муайян мекунанд?

- \$A) Мувозинат дар сатҳи макроиқтисодӣ, ки дар шароитҳои аслии бозор, дар ҳолати рақобати номукамал ва омилҳои берунаи ба бозор таъсир расонанда пойдор карда мешавад;
- \$B) Даромади мувозинатие, ки нархи молҳои ивазшаванда, нархи молҳои пуркунанда, реклама, мӯд, мавсим, интизории истеъмолкунанда, дигар омилҳо;
- \$C) Мувозинатие, ки дар бозорҳои моли инфиродӣ пойдор карда мешавад;
- \$D) Мувозинатие, ки ҳамчун низоми ягонаи ба ҳам алоқаманд баромад мекунад, ки аз тарафи тамоми ҷараёнҳои бозорӣ дар асоси қонуни рақобати озод таъсис дода шудаанд;

\$E) Мувозинати асъори милли, асъори хориҷи ва қоғазҳои қиматнок;

@49.Принципи муносибро Парето чи гуна маънидод карда аст?

\$A) Некуаҳволии ҳадди аксар ва ё фойданокии умумӣ дар чунин шароит дастрас карда мешавад, ки дар он кӯшиши баланд намудани некуаҳволии шахсони

алоҳида ба пастшавии сатҳи зиндагонии ягон аъзои ҷамъият оварда нарасонад;

\$B) Некуаҳволии аҳоли дар ҳолате таъмин карда мешавад, ки аҳоли мувофиқи даромад ба табақаҳои гуногун тақсим карда шавад;

\$C) Мувозинатие, ки ҳамчун низоми ягонаи ба ҳам алоқаманд баромад мекунад, ки аз тарафи тамоми ҷараёнҳои бозори дар асоси қонуни рақобати озод таъсис дода шудаанд;

\$D) Мувозинати дар сатҳи макроиқтисоди, ки дар шароитҳои аслии бозор, дар ҳолати рақобати номукамал ва омилҳои берунаи ба бозор таъсир расонанда пойдор карда мешавад;

\$E) Мувозинати асъори милли, асъори хориҷи ва қоғазҳои қиматнок;

@50.Чандирнокӣ чист?

\$A) Дараҷаи ҳиссиёти як тағйирёбандаи иқтисодӣ нисбат ба тағйирёбии дигар тағйирёбандаи иқтисодӣ ба як фоиз мебошад;

\$B) Даромади мувозинатие, ки нархи молҳои ивазшавандаро таъғир медиҳад;

\$C) Мувозинатие, ки дар бозорҳои моли инфиродӣ пойдор карда мешавад;

\$D) Мувозинатие, ки ҳамчун низоми ягонаи ба ҳам алоқаманд баромад мекунад, ки аз тарафи тамоми ҷараёнҳои бозори дар асоси қонуни рақобати озод таъсис дода шудаанд;

\$E) Мувозинати дар сатҳи макроиқтисоди, ки дар шароитҳои аслии бозор, дар ҳолати рақобати номукамал ва омилҳои берунаи ба бозор таъсир расонанда пойдор карда мешавад;

@51.Дар назарияи иқтисодӣ рақобати мукамал чунин ҳолатест, ки агар дар он?

\$A) Фурӯшандагон молҳои якхела ва ҳамномро ба фурӯш монда бошанд;

\$B) Фурӯшанда як то бошад;

\$C) Моли фурӯшанда ивазкунанда надошта бошад;

\$D) Фурӯшанда бевосита ба нарх таъсир расонад;

\$E) Воридшавӣ маҳдуд бошад;

@52.Муайян намоед, ки кадоме аз номбаршудагон ба хусусиятҳои рақобатиномукамал дохил намешавад?

\$A) Фурӯшандагон молҳои якхела ва ҳамномро ба фурӯш монда бошанд;

\$B) Моли фурӯшанда ивазкунанда надошта бошад;

\$C) Фурӯшанда бевосита ба нарх таъсир расонад;

\$D) Фурӯшанда як то бошад;

\$E) Воридшавӣ маҳдуд бошад;

@53.Сухани рақобат ин мусобиқаи нав бо кӯҳна, ки имрӯз ё фардо нав кӯҳнаро гузашта болотар мешавад ба кӣ таалуқ дорад?

- \$A) И. Шумпетер;
- \$B) К. Маркс;
- \$C) А. Смит;
- \$D) Д. Рикардо;
- \$E) Афлотун ва Арасту;

@54.Маҷмӯи амалиёт ва муносибатҳо оиди ҳаракат ва танзим додану ба як мақсад равон кардани фаъолияти ниҳоии субъект ва объектҳои иқтисодӣ дар назарияи иқтисодӣ чӣ номида мешавад?

- \$A) Механизми бозорӣ;
- \$B) Низоми иқтисодӣ;
- \$C) Механизми нарх;
- \$D) Рақобати номукамал;
- \$E) Мувозинати иқтисодӣ;

@55.Кадоме аз ин омилҳо ба арзаи бозорӣ таъсир намерасонанд?

- \$A) Даромади истеъмолкунандагон;
- \$B) Тағйирёбии омилҳои нархи истеҳсолот;
- \$C) Рушди техники;
- \$D) Тағйиротҳои мавсимӣ;
- \$E) Андозҳо ва субсидияҳо;

@56.Кадом намуди рақобат ин таркиби бозорие мебошад, ки дар он якчанд (гурӯҳи) фирмаҳои бузург истеҳсолотро ҳукмрон мешаванд ва ҳиссаи асосии мамсулотро ба фурӯш мебароранд?

- \$A) Олигополия;
- \$B) Монополияи табиӣ;
- \$C) Рақобати озод;
- \$D) Олигопсония;
- \$E) Дуопсония;

@57.Кадом вазифаи фирма оид ба ҷалб намудани маблағгузорӣ, гирифтани қарзҳо, ҳисоби дохилии фирма бо шарикон, интишори қоғазҳои қимматнок, пардохти андоз ва инчунин ба даст овардани фоида, идоранамоии таваккал ва ташкили низоми суғуртавӣ равона шудааст?

- \$A) Вазифаи молиявӣ;
- \$B) Вазифаи ҳисобдорӣ;
- \$C) Вазифаи ҳуқуқӣ;
- \$D) Вазифаи маъмурӣ;
- \$E) Вазифаи тиҷоратӣ;

@58. Намояндаи кадом мактаби иқтисодӣ сармояро ҳамчун омили миёнарави истеҳсолот медонад, ки он ҳамчун кулли неъматҳои моддӣ, чизҳои ғайримоддӣ, ва донишу маҳорати инсонро дар назар дорад?

- \$A) Неоклассикӣ П. Самуэлсон;
- \$B) Кейнсионӣ Ч. Кейнс;
- \$C) Классикӣ А. Смит;
- \$D) Марксистӣ К. Маркс;
- \$E) Меркантилистӣ Т. Менн;

@59. Вақти миёнамӯҳлат дар назарияи микроиқтисод – ин қисми вақтест, ки дар он?

- \$A) Фирма метавонад ҳаҷми истеҳсоли танҳо як қисми захираҳоро ба роҳ монад;
- \$B) Ҳамаи омилҳои истеҳсолот тағйирёбандаанд;
- \$C) Ҳамаи омилҳои истеҳсолот доимӣ мебошанд;
- \$D) Фирма метавонад ҳаҷми истеҳсоли дилхоҳ захираҳоро ба роҳ монад;
- \$E) Раванди истеҳсолотро дар бар мегирад;

@60. Чандирии талабот чист?

- \$A) Ҳолате, ки дар он пастшавии наонқадар ҷиддии нарх ба афзоиши зиёди ҳаҷми фурӯш оварда мерасонад;
- \$B) Ҳолате, ки дар он тағйирёбии нарх бо ифодаёбии фоиз, ба тағйирёбии фоизии ҳаҷми фурӯш баробар аст;
- \$C) Ҳолате, ки дар он нарх паст мешавад, вале тағйирёбии ҷиддии ҳаҷми фурӯш ба миён намеояд;
- \$D) Ҳолате, ки дар он нарх паст шуда, ҳаҷми фурӯш номаҳдуд зиёд мешавад;
- \$E) Ҳолате, ки дар он ҳангоми пастшавии нарх, ҳаҷми фурӯш тағйир намеёбад;

@61. Талаботи мутлақо чандир чист?

- \$A) Ҳолате, ки дар он нарх паст шуда, ҳаҷми фурӯш номаҳдуд зиёд мешавад;
- \$B) Ҳолате, ки дар он тағйирёбии нарх бо ифодаёбии фоиз, ба тағйирёбии фоизии ҳаҷми фурӯш баробар аст;
- \$C) Ҳолате, ки дар он пастшавии наонқадар ҷиддии нарх ба афзоиши зиёди ҳаҷми фурӯш оварда мерасонад;
- \$D) Ҳолате, ки дар он нарх паст мешавад, вале тағйирёбии ҷиддии ҳаҷми фурӯш ба миён намеояд;
- \$E) Ҳолате, ки дар он ҳангоми пастшавии нарх, ҳаҷми фурӯш тағйир намеёбад;

@62. Талаботи мутлақо ғайричандир чист?

- \$A) Ҳолате, ки дар он ҳангоми пастшавии нарх, ҳаҷми фурӯш тағйир намеёбад;
- \$B) Ҳолате, ки дар он тағйирёбии нарх бо ифодаёбии фоиз, ба тағйирёбии фоизии ҳаҷми фурӯш баробар аст;
- \$C) Ҳолате, ки дар он пастшавии наонқадар ҷиддии нарх ба афзоиши зиёди ҳаҷми фурӯш оварда мерасонад;

\$D) Ҳолате, ки дар он нарх паст мешавад, вале тағйирёбии қиддии ҳаҷми фурӯш ба миён намеояд;

\$E) Ҳолате, ки дар он нарх паст шуда, ҳаҷми фурӯш номаҳдуд зиёд мешавад;

@63.Талаботи ғайричандир чист?

\$A) Ҳолате, ки дар он нарх паст мешавад, вале тағйирёбии қиддии ҳаҷми фурӯш ба миён намеояд;

\$B) Ҳолате, ки дар он тағйирёбии нарх бо ифодаёбии фоиз, ба тағйирёбии фоизи ҳаҷми фурӯш баробар аст;

\$C) Ҳолате, ки дар он пастшавии наонқадар қиддии нарх ба афзоиши зиёди ҳаҷми фурӯш оварда мерасонад;

\$D) Ҳолате, ки дар он нарх паст шуда, ҳаҷми фурӯш номаҳдуд зиёд мешавад;

\$E) Ҳолате, ки дар он ҳангоми пастшавии нарх, ҳаҷми фурӯш тағйир намеёбад;

@64.Чандирии ягонаи талабот чист?

\$A) Ҳолате, ки дар он тағйирёбии нарх бо ифодаёбии фоиз, ба тағйирёбии фоизи ҳаҷми фурӯш баробар аст;

\$B) Ҳолате, ки дар он пастшавии наонқадар қиддии нарх ба афзоиши зиёди ҳаҷми фурӯш оварда мерасонад;

\$C) Ҳолате, ки дар он нарх паст мешавад, вале тағйирёбии қиддии ҳаҷми фурӯш ба миён намеояд;

\$D) Ҳолате, ки дар он нарх паст шуда, ҳаҷми фурӯш номаҳдуд зиёд мешавад;

\$E) Ҳолате, ки дар он ҳангоми пастшавии нарх, ҳаҷми фурӯш тағйир намеёбад;

@65.Чандирии мутақобила чист?

\$A) Вобастагии чандирии талабот ба як неъмат нисбат ба тағйирёбии нархи неъмат дигар;

\$B) Ҳолате, ки дар он тағйирёбии нарх бо ифодаёбии фоиз, ба тағйирёбии фоизи ҳаҷми фурӯш баробар аст;

\$C) Ҳолате, ки дар он пастшавии наонқадар қиддии нарх ба афзоиши зиёди ҳаҷми фурӯш оварда мерасонад;

\$D) Ҳолате, ки дар он нарх паст мешавад, вале тағйирёбии қиддии ҳаҷми фурӯш ба миён намеояд;

\$E) Ҳолате, ки дар он нарх паст шуда, ҳаҷми фурӯш номаҳдуд зиёд мешавад;

@66.Ба чандирии арза кадом омилҳо таъсир мерасонад?

\$A) Даромад, нархи молҳои ивазшаванда, нархи молҳои пуркунанда, реклама, мӯд, мавсим, интизории истеъмолкунанда, дигар омилҳо;

\$B) Замин, сармоя, фаъолияти соҳибқори, меҳнат, иттилоот;

\$C) Омилҳои вақт, нархи ашё ва масоҳат, сатҳи музди меҳнат, мизони фоиз, мавҷудияти иқтидорҳои истеҳсолии захирави, хислати маҳсулот;

\$D) Қараёни тавлид ва рушди таҳаввули муносибатҳои иқтисодӣ;

\$E) Асъори милли, хориҷӣ ва қоғазҳои қиматнок;

@67. Дар кадом ҳолат нарх аз сатҳи мувозинатӣ баланд мебошад ($P_1 > P_E$)?

\$A) Дар ҳолате, ки барзиёди пешниҳод ба миён ояд ($Q_S > Q_D$);

\$B) Ҳангоме, ки сатҳи нарх дар бозор баробарии миқдори мол ва хизматҳои талабшаванда ва пешкашшаванда низ баробар мешаванд $Q_E = Q_D = Q_S$;

\$C) Ҳангоме, ки нархи мувозинати ба шартҳои зерин мувофиқат кунад $P_E = P_D = P_S$;

\$D) Ҳангоме, ки барзиёдии талабот ва ё норасоии (дефитсита) пешниҳод ба назар расад ($Q_S < Q_D$);

\$E) Дар ҳолате, ки $Q_S = (P, K, P_R, T, S, W, P_n, N, B)$;

@68. Дар кадом ҳолат нарх аз сатҳи мувозинатӣ паст бошад ($P_2 < P_E$)?

\$A) Ҳангоме, ки барзиёдии талабот ва ё норасоӣ (дефитсита) пешниҳод ба назар расад ($Q_S < Q_D$);

\$B) Ҳангоме, ки сатҳи нарх дар бозор баробарии миқдори мол ва хизматҳои талабшаванда ва пешкашшаванда низ баробар мешаванд $Q_E = Q_D = Q_S$;

\$C) Ҳангоме, ки нархи мувозинати ба шартҳои зерин мувофиқат кунад $P_E = P_D = P_S$;

Дар ҳолате, ки барзиёдии пешниҳод ба миён ояд ($Q_S > Q_D$);

\$D) Дар ҳолате, ки $Q_S = (P, K, P_R, T, S, W, P_n, N, B)$ нарх аз сатҳи мувозинати паст бошад ($P_2 < P_E$);

\$E) Асъори милли, хориҷи, қоғазҳои қиматнок, ва биржаи фондӣ;

@69. Нархи мувозинатӣ кадом вазифаҳоро иҷро мекунад?

\$A) Вазифаи ахборотӣ, меъёргузори, ҳавасмандгардони;

\$B) Вазифаи иттилооти, хабардиҳи, навовари;

\$C) Вазифаи ихтирооти, навовари, инноватсионӣ;

\$D) Вазифаи ченкуни, андозагири, мувозинати;

\$E) Вазифаи меъёргири, муайянкуни, муқараркуни;

@70. Ибораи «чандирӣ» аз ҷониби кадом олимони мамолик тавсиф карда шудааст?

\$A) Мамолики Ғарбӣ;

\$B) Мамолики Ҳинд;

\$C) Мамолики Чин;

\$D) Мамолики Шарқ;

\$E) Мамолики Юнон;

@71. Истилоҳи «чандирӣ» бори аввал аз тарафи кадом олим истифода шуда буд?

\$A) Роберт Бойлӣ;

\$B) Адам Смит;

\$C) Карл Маркс;

\$D) Фридрих Энгелс;

\$E) Томас Мен;

@72. Чандирии тақозо чист?

- \$A) Ҳамчун ченаки фоизи тағйироти талабот ба молҳо дар натиҷаи 1% тағйир ёфтани нарх аст;
- \$B) Эҳтиёҷоти бо маблағтаъминбуда аст;
- \$C) Миқдори мол ва хизматҳое, ки ба бозор пешниҳод карда мешавад;
- \$D) Нуқтаи ибтидоии истеҳсолоти ҷомеаи аст;
- \$E) Самти муқобил ва давраи мустақилу ниҳоии истеҳсолоти ҷомеаи аст;

@73.Кадоме аз ин мафҳумҳо унсури механизми бозорӣ ба ҳисоб меравад?

- \$A) Тақозои бозорӣ;
- \$B) Сармояи инсон;
- \$C) Музди меҳнат;
- \$D) Истеъмом хочаги;
- \$E) Мубодила бозор;

@74.Чандирии арза чист?

- \$A) Тағйирёбии нисбии нархҳо ва миқдорӣ онҳоро, ки ба фуруш пешкаш карда мешавад;
- \$B) Ҳамчун ченаки фоизи тағйироти талабот ба молҳо дар натиҷаи 1% тағйир ёфтани нарх аст;
- \$C) Эҳтиёҷоти бо маблағтаъминбуда аст;
- \$D) Миқдори мол ва хизматҳое, ки ба бозор пешниҳод карда мешавад;
- \$E) Нуқтаи ибтидоии истеҳсолоти ҷомеаи аст;

@75.Дар адабиёти иқтисодӣ чандирии нархии арза чунин фарқ карда мешавад?

- \$A) Чандирии арза, чандирии ягонаӣ арза, ғайричандирии арза;
- \$B) Чандирии тақозо, ғайричандирии тақозо;
- \$C) Чандирии тақозо ва арза;
- \$D) Чандирии тақозо ва ғайричандирии арза;
- \$E) Чандирии арза ва тақозо;

@76.Унсурҳои муҳимтарини чандириро муайян намоед?

- \$A) Тағйироти нарх, сифат ва ҳаҷми маҳсулот;
- \$B) Тағйироти тақозо ва арза;
- \$C) Тағйироти истеҳсол ва истеъмом;
- \$D) Тағйироти арза ва тақозо;
- \$E) Тағйироти мол ва хизматҳо;

@77.Тақозо чист?

- \$A) Эҳтиёҷоти бо маблағ таъмин буда аст;
- \$B) Миқдори мол ва хизматҳое, ки ба бозор пешниҳод карда мешавад;
- \$C) Нуқтаи ибтидоии истеҳсолоти ҷомеаи аст;
- \$D) Тағйирёбии нисбии нархҳо ва миқдори онҳоро, ки ба фуруш пешкаш карда мешавад;

\$E) Ҳамчун ченаки фоизи тағйироти талабот ба молҳо дар натиҷаи 1% тағйир ёфтани нарх аст;

@78. Арза чист?

\$A) Миқдори мол ва хизматҳое, ки ба бозор пешниҳод карда мешавад;

\$B) Миқдори моле, ки фурушандагон дар бозор мебароранд;

\$C) Эҳтиёҷоти бо маблағтаъминбуда аст;

\$D) Миқдори моле, ки фурушандагон дар бозор мефурушанд;

\$E) Миқдори пешниҳоди қувваи коргари мебошад;

@79. Унсурҳои механизми бозорро муайян намоед?

\$A) Тақозо, арза, рақобат, нархи бозорӣ;

\$B) Замин, меҳнат, сармоя, фаъолияти соҳибкори;

\$C) Меҳнат, предмети меҳнат, воситаи меҳнат;

\$D) Истеҳсол, тақсим, мубодила, истеъмол;

\$E) Хос, махсус, умумӣ;

@80. Хусусиятҳои асосии механизми бозорӣ аз ҷӣ вобастаанд ?

\$A) Нархи бозорӣ;

\$B) Музди меҳнат;

\$C) Истеъмоли шахси;

\$D) Мубодила бозор;

\$E) Рақобат комил;

@81. Кадоме аз ин вариантиҳои овардашуда мақсади асосии корхона ба ҳисоб меравад?

\$A) Пайваст кардани омилҳои истеҳсолот ва истеҳсоли маҳсулот;

\$B) Иҷро намудани уҳдадорӣҳои ҳатми;

\$C) Таъмин кардани шароити мубтадили кор;

\$D) Ба вуҷуд овардани ҷойҳои кори иловаги;

\$E) Хизматрасони пас аз фуруш;

@82. Самаранокии фаолияти корхона тибқи кадом омилҳо муайян карда мешавад?

\$A) Мусоби ва манфӣ;

\$B) Одди ва мураккаб;

\$C) Доими ва тағйирёбанда;

\$D) Абстракти ва мушаххас;

\$E) Натурали ва моли;

@83. Дар шароити иқтисоди бозорӣ соҳибкор фаолияти хоҷагидорӣи худро дар асоси ҷӣ ба роҳ мемонад?

\$A) Тақозо, арза, рақобат, нарх, манфиатнокӣ;

\$B) Истеҳсол, тақсим мубодила, истеъмол;

- \$C) Замин, меҳнат, сармоя, фаъолияти соҳибкори;
- \$D) Меҳнат, предмети меҳнат, воситаи меҳнат;
- \$E) Тақозо, истеҳсол, замин, предмети меҳнат;

@84.Субъектони асосии иқтисоди бозориро муайян намоед?

- \$A) Давлат, хоҷагии хонавода, сектори хориҷӣ ва фирмаҳо;
- \$B) Талабот ва пешниҳод;
- \$C) Замин ва меҳнат;
- \$D) Арзиш ва нарх;
- \$E) Сармоя ва соҳибкори;

@85.Рафтори истеъмолкунанда чист?

- \$A) Ҷараёни таъсисёбии талаботи истеъмолкунандагон бо назардошти даромади онҳо мебошад;
- \$B) Муносибатҳои иқтисоди дар сатҳи иқтисоди милли мебошад;
- \$C) Фаъолияти озоди иқтисоди мебошад;
- \$D) Имконияти амали гардондани манфиатҳои инфироди мебошад;
- \$E) Интиҳоби омилҳои истеҳсолот мебошад;

@86.Истилоҳи “Ҷоиданокӣ” аввалин маротиба аз тарафи кадом олим ворид карда шуда буд?

- \$A) И. Бенҗамин;
- \$B) К. Маркс;
- \$C) Ф. Энгелс;
- \$D) А. Смит;
- \$E) К. Менгер;

@87.Иқтисодчии англис У. Ҷевонс соли чанд концепсияи Ҷоиданокии интиҳоро пешкаш карда, исбот намуд?

- \$A) Соли 1862;
- \$B) Соли 1615;
- \$C) Соли 1755;
- \$D) Соли 1990;
- \$E) Соли 2005;

@88.Калимаи “ UTILITY”\$) чиро ифода мекунад?

- \$A) Ҷоиданокӣ;
- \$B) Манфиатнокӣ;
- \$C) Иқтисоди;
- \$D) Иҷтимоӣ;
- \$E) Иттилоотӣ;

@89.Коэффисиенти ҷандирии нархии тақозо ба ҷӣ баробар аст?

- \$A) Ба тағйири ҳаҷми тақозо (бо %), тақсими тағйири нарх (бо %);
- \$B) Ба коҳиши нарх, тақсими афзоиши ҳаҷми тақозо;

- \$C) Ба тағйири даромади умуми (бо %), тақсими афзоиши ҳаҷми тақозо (бо %);
- \$D) Ба коҳиши даромади умуми (бо %), тақсими афзоиши нарх (бо %);
- \$E) Ба ҳеҷ кадом аз нишондиҳандаҳои мазкур;

@90. Дар адабиёти муосири иқтисодӣ чанд намуди фарсоиши фондҳои асосиро фарқ мекунанд?

- \$A) Фарсоиши фондҳои асосӣ 2 намуд мешавад;
- \$B) Фарсоиши фондҳои асосӣ 4 намуд мешавад;
- \$C) Фарсоиши фондҳои асосӣ 6 намуд мешавад;
- \$D) Фарсоиши фондҳои асосӣ 1 намуд мешавад;
- \$E) Фарсоиши фондҳои асосӣ 3 намуд мешавад;

@91. Фарсоиши фондҳои асосиро муайян намоед?

- \$A) Фарсоиши ҷисмонӣ ва маънави;
- \$B) Фарсоиши одди ва мураккаб;
- \$C) Фарсоиши доими ва тағйирёбанда;
- \$D) Фарсоиши одди ва махсус;
- \$E) Фарсоиши доим ива одди;

@92. Ба сармояи инсонӣ чи дохил мешавад?

- \$A) Дониш;
- \$B) Дирма;
- \$C) Нарх;
- \$D) Бозор;
- \$E) Меҳнат;

@93. Музди кор ба чанд шакли асосӣ ҷудо мешавад?

- \$A) 2 шакли асосӣ;
- \$B) 1 шакли асосӣ;
- \$C) 4 шакли асосӣ;
- \$D) 3 шакли асосӣ;
- \$E) 5 шакли асосӣ;

@94. Шаклҳои асосии музди корро муайян намоед?

- \$A) Вақтбай ва корбай;
- \$B) Доими ва тағйирёбанда;
- \$C) Махсус ва умумӣ;
- \$D) Пули ва ҷисмонӣ;
- \$E) Одди ва мураккаб;

@95. Кадоме аз ин саволҳои додашуда дар сатҳи микроиқтисодиёт ҳаллу фасл мегардад?

- \$A) Чи ва чӣ қадар истеҳсол бояд кард;
- \$B) Бо кадом роҳ шуғли пурра ба даст оварда мешавад;

- \$C) Чи гуна аз тавварум бояд раҳо ёфт;
- \$D) Рушди иқтисодиётро чи гуна бояд ба даст овард;
- \$E) Чи гуна аз бекори бояд раҳо ёфт;

@96.Объектҳои иқтисодиро чӣ намоед ?

- \$A) Моли ашё;
- \$B) Фирма, хоҷаги хонавода ва давлат;
- \$C) Инсон, оила, ғуруҳ, коллектив;
- \$D) Замин, меҳнат, сармоя, соҳибкори;
- \$E) Қоғазҳои қиматнок;

@97.Фаъолияте, ки бидуни истехсол ва тиҷорат дар асоси амалиётҳои ғуфтушунид дар ҳавзаҳои ғуноғуни соҳибкорӣ амал мекунад?

- \$A) Соҳибкории миёнаравӣ;
- \$B) Соҳибкории тиҷорати;
- \$C) Соҳибкории истехсоли;
- \$D) Соҳибкории сӯғуртави;
- \$E) Соҳибкории иттилооти;

@98.Бозори сармоя кадоме аз ин унсурҳоро дар бар мегирад?

- \$A) Сармояи инсонӣ, сармояи ҷисмонӣ, сармояи пулӣ, қоғазҳои қиматнок;
- \$B) Фонди амортизатсионӣ, фонди муомилоти;
- \$C) Замин, меҳнат, сармоя, фаъолияти соҳибкори;
- \$D) Сармояи инсонӣ, сармояи иттилооти;
- \$E) Сармояи пули, қоғазҳои қиматнок;

@99.Объектҳои бозорро муайян намоед?

- \$A) воситаи моли ва пулӣ;
- \$B) Арзиш ва нарх;
- \$C) Тақозо ва арза;
- \$D) Харидор ва фурушанда;
- \$E) Фирма ва давлат;

@100.Субъектҳои бозорро муайян намоед?

- \$A) Хоҷагии хонагӣ, давлат ва фирма;
- \$B) Мол ва пул;
- \$C) Тақозо ва арза;
- \$D) Хонавода ва давлат;
- \$E) Нарх ва рақобат;

@101.Мақсади асосии соҳибкорро нишон диҳед?

- \$A) Ба даст овардани фоида;
- \$B) Рақобатпазири;
- \$C) Ба даст овардани таъбу хоҳиши рақибон;

- \$D) Қоней намудани ниёзҳои худ;
- \$E) Паст кардани сатҳи камбизоати;

@102.Дар шароити муносибатҳои бозорӣ дараҷаи нархи бозор аз тарафи кӣ муайян карда мешавад?

- \$A) Давлати;
- \$B) Фирмаҳо;
- \$C) Бозор;
- \$D) Истеҳсолкунандагон;
- \$E) Истеъмолкунандагон;

@103.Қадоми аз ин омилҳо ба фаъолияти соҳибкорӣ таъсир намерасонад?

- \$A) Ҳамаи омилҳо дохил мешаванд;
- \$B) Омилҳои сиёсӣ;
- \$C) Омилҳои иҷтимоӣ;
- \$D) Омилҳои ҳуқуқӣ;
- \$E) Омилҳои техникаӣ;

@104.Агар нархи маҳсулоти солона афзояд, онгоҳ фирмаи фурӯшандаи маҳсулоти тайёр ва харидори меҳнат дар бозори рақобати мукамал дар вақти миёнамӯҳлат?

- \$A) Талаботро ба меҳнат бетағйир нигоҳ медорад;
- \$B) Талаботро ба меҳнат зиёд мекунад;
- \$C) Талаботро ба меҳнат кам мекунад;
- \$D) Тақлифоти меҳнатро меафзояд;
- \$E) Тақлифоти меҳнатро кам мекунад;

@105.Бори аввал модели назариявии мувозинати умумии иқтисодӣ дар шароити бозор аз ҷониби кӣ пешниҳод шудааст?

- \$A) Л.Валрас;
- \$B) К. Маркс;
- \$C) А. Смит;
- \$D) И. Шумпетер;
- \$E) Д. Рикардо;

@106.Қадвали тақрористехсолии оддӣ ва васеъи мувозинати иқтисодӣ аз ҷониби кӣ пешниҳод шудааст?

- \$A) К. Маркс;
- \$B) А. Смит;
- \$C) И. Шумпетер;
- \$D) Д. Рикардо;
- \$E) Л.Валрас;

@107.Модели «харочот истеҳсол» и мувозинати иқтисодӣ ба кӣ таалуқ дорад?

- \$A) В. Леонтев;
- \$B) Т. Менн;
- \$C) А. Смит;
- \$D) И. Шумпетер;
- \$E) Л.Валрас;

@108.Дар зери таъсири кадом омилҳо нархи мувозинатӣ дар бозор асосан ба вучуд меояд?

- \$A) Ҳамаи омилҳои номбаршуда;
- \$B) Тақозо;
- \$C) Арза;
- \$D) Рақобат;
- \$E) Теъдоди харидорону фурушандагон;

@109.Кадом шаклҳои мувозинати иқтисодиро дар адабиётҳои муосири иқтисодӣ аз ҳамдигар ҷудо менамоянд?

- \$A) Назариявӣ, умумӣ, ҳақиқӣ;
- \$B) Доимӣ, устувор, ҳақиқӣ;
- \$C) Нархӣ, ғайринархӣ;
- \$D) Танзимшаванда ва танзимнашаванда;
- \$E) Бозорӣ, фирмавӣ ва хоричӣ;

@110.Микроиқтисод ин?

- \$A) Қисми назарияи иқтисодиест, ки таҳлили ҳодисаҳои иқтисодиро дар сатҳи корхонаҳо меомӯзад;
- \$B) Қисми назарияи иқтисодиест, ки шароит, омилҳо ва натиҷаи тарақиёти иқтисоди миллиро меомӯзад;
- \$C) Илмест, ки муносибатҳои иқтисодии одамонро меомӯзад;
- \$D) Қисми назарияи иқтисодиест, ки муносибатҳои байналхалқӣ иқтисодиро меомӯзад;
- \$E) Илмест, ки иқтисодиёти соҳаҳоро меомӯзад;

@111.Дар кадом шакл бизнеси хурд ташкил карда мешавад?

- \$A) Франчайзинг ва фирмаҳои венчурӣ;
- \$B) Дар шакли корхонаҳои муштарақ;
- \$C) Дар шакли соҳибқории инфиродӣ;
- \$D) Дар шакли корхонаҳои хурд;
- \$E) Дар асоси гирифтани патент;

@112.Муайян намоед, ки кадоме аз шаклҳои бизнеси хурд барои навоарӣ маблағҳои хурдро таваккал менамояд?

- \$A) Фирмаҳои венчурӣ;
- \$B) Франчайзинг;
- \$C) Ширкатҳои холдингӣ;

- \$D) Ширкатҳои фаромиллатӣ;
- \$E) Ширкатҳои давлатӣ;

@113. Фарқияти бозори меҳнат аз дигар бозорҳо дар чист?

- \$A) Дар бозори меҳнати ивазшавии молик ба вучуд намеояд;
- \$B) Дар асоси шартнома хариду фуруши қувваи кори ба амал меояд;
- \$C) Коргар соҳиби музди меҳнат мегардад;
- \$D) Қувваи кори ба муддати мувақати фурухта мешавад;
- \$E) Дар бозори меҳнат сармоя хариду фуруш карда мешавад;

@114. Фоидаи соҳибкор ба чӣ баробар аст?

- \$A) Фарқият байни даромади умумӣ ва хароҷоти умумӣ;
- \$B) Фарқият байни даромад ва хароҷот;
- \$C) Даромади умумӣ ва хароҷотҳои ғайризӯхури;
- \$D) Даромад ва фоида;
- \$E) Хароҷоти доими ва тағйирёбанда;

@115. Истеҳсолот чист?

- \$A) Раванди бавучуд овардани неъматҳои модди ва ғайримоддӣ;
- \$B) Раванди бавучуд овардани неъматҳои модди;
- \$C) Раванди бавучуд овардани неъматҳои ғайримодди;
- \$D) Раванди бавучуд овардани мол;
- \$E) Раванди бавучуд овардани пул;

@116. Дар бозори сармояи қарзӣ хариду фуруши чӣ амали мегардад?

- \$A) Қоғазҳои қимматнок ва воситаҳои пулӣ;
- \$B) Ашъи хом;
- \$C) Дастгоҳу таҷҳизот;
- \$D) Воситаҳои истеҳсолот;
- \$E) Молҳои истеъмоли;

@117. Фоидаи солони дорандаи саҳмияро нишон диҳед?

- \$A) Дивидендӣ;
- \$B) Фоида;
- \$C) Музди кор;
- \$D) Фоизи бонки;
- \$E) Даромад;

@118. Кадоме аз мафҳумҳои овардашуда ба иқтисоди бозорӣ дахл надоранд?

- \$A) Банақшагирӣ марказонидашуда;
- \$B) Рақобат;
- \$C) Моликияти хусусӣ;
- \$D) Интиҳоби озоди фаъолияти соҳибкори;
- \$E) Нархгузори;

@119.Шаклҳои фаъолияти соҳибкориро муайян намоед?

- \$A) Ҳамаи ҷавобҳои овардашуда дурустанд;
- \$B) Соҳибкории истехсоли;
- \$C) Соҳибкории тичорати;
- \$D) Соҳибкории молияви;
- \$E) Соҳибкории суғуртави, миёнарави;

@120.Ҷоидаҳои неъмат чист?

- \$A) Қобилияти неъматии иқтисодӣ, ки як ё якчанд талаботи инсонро қонеъ мегардонад;
- \$B) Фаъолияти озоди иқтисодии мебошад;
- \$C) Ба даст овардани ҷоида мебошад;
- \$D) Эҳтиёҷоти бо маблағ таъмин буда аст;
- \$E) Қонеъ намудани ниёзҳои истеъмолкунандагон аст;

@121.Сармояи гардон чист?

- \$A) Сармояе мебошад ки дар давоми як силсилаи истехсолот пурра арзиши худро ба маҳсулотӣ тайёр мегузаронад;
- \$B) Захираи дониш, қобилият, малака ва таҷрибаи инсонии таҷасум меёбад;
- \$C) Захираи ашёи хом, ки дар ҷараёни истехсолот истифода мешавад;
- \$D) Фондиҳои асосии ва гардони корхона мебошанд;
- \$E) Омили асосии истехсолот;

@122.Абстраксия чист?

- \$A) Ҳодисаҳои тадқиқшавандаи дуюмдараҷаро сарфи назар намуда, ҳодисаҳои аввалиндараҷаро мавридӣ омузиш қарор медиҳад;
- \$B) Услубест, ки аз таҳлили факт ба назария мегузарад;
- \$C) Таҳлили ҳодисаҳои иқтисодии;
- \$D) Услубест, ки дар асоси назорат ва тахминкуниҳои асос ёфтааст;
- \$E) Услубест, ки назарияро бо факту рақамҳо мустақкам менамояд;

@123.Дараҷаи музди кор тибқи қадом нишондиҳандаҳо муайян карда мешавад?

- \$A) Музди кори номинали ва воқеӣ;
- \$B) Музди кори асосии ва гардон;
- \$C) Музди кори пули ва ҷисмонӣ;
- \$D) Музди кори одди ва мураккаб;
- \$E) Музди кори доими ва тағйирёбанда;

@124.Намудҳои қоғазҳои қимматнокро муайян намоед?

- \$A) Саҳмия, акция, облигатсия, векселӣ ва ваучер;
- \$B) Пахта, ғалла, металл;
- \$C) Тақозо, арза, рақобат, нарх;

- \$D) Замин, меҳнат, сармоя, соҳибкори;
- \$E) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@125.Кадоме аз ин бозорҳо ба бозори омилҳои истеҳсолот дохил мешаванд?

- \$A) Бозори замин, бозори меҳнатӣ ва бозори сармоя;
- \$B) Бозори молия, бозори иттилооти;
- \$C) Бозори истеъмоли, бозори моли;
- \$D) Бозори қоғазҳои қимматнок;
- \$E) Бозори ниҳони, бозори қонуни;

@126.Ҷоидаҳои ба кадом неъматҳо хос аст?

- \$A) Неъматҳои иқтисодӣ ва ғайрииқтисодӣ;
- \$B) Неъматҳои одди ва мураккаб;
- \$C) Неъматҳои нодир ва камёфт;
- \$D) Неъматҳои асосӣ ва гардон;
- \$E) Неъматҳои доими ва тағйирёбанда;

@127.Микроиқтисоди муосир аз чанд қисм иборат?

- \$A) 4;
- \$B) 3;
- \$C) 2;
- \$D) 5;
- \$E) 6;

@128.Равияҳои асосии рафтори истеъмолкунандаро муайян намоед?

- \$A) Кардинализи ва ординализм;
- \$B) Хурд ва миёна;
- \$C) Одди ва мураккаб;
- \$D) Талабот ва пешниҳод;
- \$E) Бозори ва тавлидоти;

@129. Сармояи корхона дар чанд намуд ҷой дошта метавонад?

- \$A) 2 намудӣ мебошад;
- \$B) 1 намуд мебошад;
- \$C) 5 намуд мебошад;
- \$D) 3 намуд мебошад;
- \$E) 4 намуд мебошад;

@130.Таҳти фирма фаҳмида мешавад?

- \$A) Субъекти иқтисодӣ фаҳмида мешавад, ки дар асоси услубҳои ҳисобӣ тиҷорат фаъолият намуда, захираҳои иқтисодиро истифода ва дигаргун сохта, аз онҳо неъмат ва ҳадамот тавлид менамояд;
- \$B) Субъекти мустақили иқтисодӣ ва ҳуқуқи, ки мустақиман бо фаъолияти соҳибкори банд мебошад;

- \$C) Фаъолияти худро мустақилона дар асоси масоили умдаи бозор ба роҳ мемонад тасаввур карда мешавад;
\$D) Ҳамаи ҷавобҳои овардашуда дуруст мебошад;
\$E) Вариантҳои оварда шуда нодурустанд;

@131.Хароҷотҳои трансаксионӣ аз ҷониби кадом олим пешниҳод гардидаанд?

- \$A) Р. Коузӣ;
\$B) Ҷ.М.Кейнс;
\$C) П.Самуэлсон;
\$D) А.Маршал;
\$E) А.Пигу;

@132.Фирма 1550 воҳиди мол истеҳсол менамояд, ҳамин миқдор молро дар бозор бо нархи 20 сом. мефурушад, даромади фирмаро муайян намоед, агар ТС ба 180.00 баробар бошад?

- \$A) 30820 сомонӣ;
\$B) 31000 сомони;
\$C) 40820 сомони;
\$D) 1370 сомони;
\$E) 50000 сомони;

@133.Хароҷотҳои трансаксионӣ равона мешаванд барои?

- \$A) Масраф оиди бастанӣ шартнома, қарордодҳо, реклама, ҷамъовариҳои маълумот оиди рақибон;
\$B) Харидани ашёи хом, пардохти андоз;
\$C) Пардохти музди кори коргарон;
\$D) Ҳифзи мухити зист;
\$E) Пешниҳод, талабот, арза ва ғайра;

@134.Барои муайян намудани даромади умумии фирма кадоме аз ин формулаҳоро истифода мебаранд?

- \$A) $TR = Q \times P$ истифода мебаранд;
\$B) $MC = TR - TR$ истифода мебаранд;
\$C) $MR = TR_Q - TR_{\$}$ истифода мебаранд;
\$D) $TC = FC/VC$ истифода мебаранд;
\$E) $MR = TR - TR$ истифода мебаранд;

@135.Дар кадом шароит фирма ҳаҷми истеҳсолотро мутаносиб мегардонад?

- \$A) $MC=MR$ будан;
\$B) $MC=AC$ будан;
\$C) $MC=P$ будан;
\$D) $MR=AC$ будан;
\$E) $P=AC$ будан;

@136. Фаъолияте, ки бидуни истеҳсол ва тиҷорат дар асоси амалиётҳои гуфтушунӣ дар ҳавзаҳои гуногуни соҳибкорӣ амал мекунад?

- \$A) Соҳибкории миёнаравӣ;
- \$B) Соҳибкории тиҷорати;
- \$C) Соҳибкории истеҳсоли;
- \$D) Хариду фурӯш;
- \$E) Соҳибкории суғуртави;

@137. Мафҳуми Фирмаро муайян намоед?

- \$A) Субъекти иқтисодии мустақил, ки бо фаъолияти истеҳсоли ва тиҷорати машғул мебошад;
- \$B) Маҷмӯи фаъолияти иқтисодӣ;
- \$C) Корхонаи истеҳсоли;
- \$D) Объекти иқтисодии мустақил, ки бо фаъолияти тиҷорати машғул мебошад;
- \$E) Корхонаи хизматрасони;

@138. Харочот ин?

- \$A) Шақли бо пул ифодаёфтаи захираҳои истеҳсоли, ки дар натиҷаи истифодаи онҳо истеҳсол ва фурӯши маҳсулот сурат мегирад;
- \$B) Меҳнати дар мол таҷассумёфта мебошад;
- \$C) Ифодаи пулии арзиш мебошад;
- \$D) Ашёи нимтайёр;
- \$E) масрафи ашёи хом;

@139. Формулаи хароҷоти миёнаи доимиро нишон диҳед?

- \$A) $AFC = TFC / Q$;
- \$B) $ATC = TC / Q$;
- \$C) $AVC = TVC / Q$;
- \$D) $AFC = TFC / Q$;
- \$E) $AFC = TFC / Q$;

@140. Ба хароҷотҳои истеҳсоли дохил мешаванд?

- \$A) Хароҷот барои сохтани бино, харид кардани воситаҳои истеҳсолот, музди кор ва ғайра;
- \$B) Масрафоти музди кор, материал, истеҳлок ва масрафот барои сузишвори;
- \$C) Масрафот барои сохтани бино, ва дастрас намудани воситаҳои истеҳсолот;
- \$D) Хароҷоти истеҳсоли, масрафоти музди меҳнат ва сарфи сузишвори;
- \$E) Масраф барои фонди амортизатсионӣ;

@141. Хароҷоти истеҳсоли аз тарафи кадом олим пешниҳод шудааст?

- \$A) К. Маркс;
- \$B) А. Смит;
- \$C) Д.Рикардо;
- \$D) А. Маршалл;
- \$E) Ч.М.Кейнс;

@142.Хароҷоти истехсолӣ гуфта чиро мефаҳмед?

- \$A) Кулли масрифотхое, ки мустақиман дар раванди истехсолот оиди тавлиди неъмату ҳадамот истифода мешавад;
- \$B) Ҳамон масрафотеро меноманд, ки онҳо дараҷаи қиёс намудани хароҷотҳои миёнаи умумӣ ва миёнаи инфиродро дар бар мегиранд;
- \$C) Хароҷот барои хариду фурӯш дар ҷараёни савдо равона мешавад;
- \$D) Хароҷот барои фонди асосӣ;
- \$E) Масраф барои фонди амортизатсионӣ;

@143.Хароҷотҳои мутлақ гуфта чиро мефаҳмед?

- \$A) Таъсиси масрафотеро меноманд, ки дар замонҳо ва маконҳо ба ифодаи том дарҷ меёбад;
- \$B) Ҷамъи масрафоти сармояи доимӣ ва сармояи таъғирёбандаро меноманд;
- \$C) Ҳамон масрафотеро меноманд, ки онҳо дараҷаи қиёс намудани хароҷотҳои миёнаи умумӣ ва миёнаи инфиродро дар бар мегиранд;
- \$D) Ҳамаи он хароҷотхое, ки барои корхона ва муҳити корхона лозим;
- \$E) Масраф барои фонди амортизатсионӣ;

@144.Хароҷоти муқоисавӣ чист?

- \$A) Ҳамон масрафотеро меноманд, ки онҳо дараҷаи қиёс намудани хароҷотҳои миёнаи умумӣ ва миёнаи инфиродро дар бар мегиранд;
- \$B) Ҷамъи масрафоти сармояи доимӣ ва сармояи таъғирёбандаро меноманд;
- \$C) Таъсиси масрафотеро меноманд, ки дар замонҳо ва маконҳо ба ифодаи том дарҷ меёбад;
- \$D) Вариантҳои овардашуда нодурустанд;
- \$E) Масрафоти сармояи доимӣ ва сармояи таъғирёбандаро меноманд;

@145.Арзиши ашёҳо ва хизматрасонии омилҳои истехсолоте, ки дар ҷараёни тавлиди мол истифода бурда шудааст ин?

- \$A) Кулӣ масрафот мебошад;
- \$B) Фоида мебошад;
- \$C) Хароҷоти доимӣ мебошад;
- \$D) Хароҷот мебошад;
- \$E) Пешниҳодот мебошад;

@146.Хароҷоти иқтисодӣ гуфта чиро мефаҳмед?

- \$A) Масрафоти сармояи доимӣ ва сармояи таъғирёбандаро меноманд;

- \$B) Харочоти истехсолиеро дар назар доранд, ки дар худ фоидаи муътадил ва фоидаи миёнаро таҷассум менамояд;
- \$C) Масрафотеро меноманд, ки онҳо дараҷаи қиёс намудани хароҷот ҳоро дар назар мегирад;
- \$D) Масрафотеро меноманд, ки дар замонҳо ва маконҳо ба ифодаи том дарҷ меёбад;
- \$E) Масрафот, хароҷот, пешниҳодот ба истемолот;

@147.Масрафот гуфта чиро дар назар доред?

- \$A) Меъёри муайяни сарфият перомуни истифодаи захираҳо дар ҷараёни тавлидот тасаввур карда мешавад;
- \$B) Кулли масрафоте, ки барои ба фурӯш пешниҳод кардани маҳсулоти тайёр сарф мешавад;
- \$C) Вақт ва қувваи корие, ки барои тавлиди маҳсулот сарф мешавад;
- \$D) Бекорӣ, кулли масрафот, ва хароҷот;
- \$E) масрафоти сармояи доими ва сармояи таъғирёбандаро меноманд;

@148.Хароҷоти доимӣ чист?

- \$A) Масрафоте мебошад, ки новобаста аз ҳаҷми умумии истехсоли маҳсулот таъғир намеёбад;
- \$B) Масрафоте мебошад, ки аз ҳаҷми умумии истехсолот вобастааст;
- \$C) Кулли хароҷоте мебошад, ки барои таъмири воситаҳои истехсолот харҷ мешавад;
- \$D) Ҳамаи истехсолоте, ки барои фурӯш тайёранд;
- \$E) Масрафи корхона барои пардохти андоз;

@149.Кулли масрафоте, ки мустақиман дар раванди истехсолот оиди тавлиди

неъматҳои хадомат истифода мешавад ин?

- \$A) Хароҷотҳои истехсоли;
- \$B) Масрафоте, ки барои дастрас кардани ашёи хом сарф мешавад;
- \$C) Кулли масрафоте, ки барои сохтани бинои корхона ва воситаҳои истехсолот сарф мешавад;
- \$D) Хароҷоти трансферти, ки аз тарафи давлат ҷудо карда мешавад;
- \$E) Хароҷотҳои трансаксионӣ;

@150.Барои муайян намудани хароҷоти миёнаи умумӣ кадом формулаи зерин

истифода карда мешавад?

- \$A) $ATC = TC/Q$;
- \$B) $AFC = TFC/Q$;
- \$C) $AVC = TVC/Q$;
- \$D) $AMC = TMC/Q$;
- \$E) $ATC = TC/Q$;

@151.Формулаи хароҷоти миёнаи доимиро нишон диҳед?

\$A) $AFC=TFC /Q$;

\$B) $ATC= TC/Q$;

\$C) $AVC=TVC/Q$;

\$D) $AFC=FC /Q$;

\$E) Ф. Котлер;

@152.Аввалин маротиба мафҳуми соҳибкорӣ аз ҷониби кадом олим дар гардиши илмӣ ворид карда шудааст?

\$A) Р. Кантилен;

\$B) Й. Шумпетер;

\$C) Ф. Хаек;

\$D) П. Самуэлсон;

\$E) Ж.Б. Сей;

@153.Дар амалияи ҷамъиятӣ кадом шакли соҳибкорӣ дар асоси гирифтани патент фаолияти худро оғоз менамояд?

\$A) Соҳибкории инфиродӣ;

\$B) Ҷамъияти саҳомӣ;

\$C) Соҳибкории давлатӣ;

\$D) Ширкатҳои рафиқона;

\$E) Соҳибкории хусусӣ;

@154.Дар кадом маврид оиннома барои корхона ташкил карда мешавад?

\$A) Ҳангоми таъсис додани корхона;

\$B) Ҳангоми аз бонк қарз гирифтани;

\$C) Ҳангоми муттаҳид намудани корхона бо корхонаи дигар;

\$D) Ҳангоми муфлисшавии корхона;

\$E) Ҳангоми кушодани суратҳисоб дар бонк;

@155.Мафҳуми ҷамъияти саҳомиро муайян намоед?

\$A) Ҷамъиятест, ки фонди оиномавияш ба миқдори муайяни саҳмияҳо тақсим карда шудааст;

\$B) Ҷамъиятест, ки дар асоси мутаҳидшавии як чанд корхонаҳо созмон дода шудааст;

\$C) Ҷамъиятест, ки аз ҷониби саҳмомон идора карда мешавад;

\$D) Ҷамъиятест, ки аз тарафи як шахс созмон дода шудааст;

\$E) Ҷамъиятест, ки барои гирифтани даромад аз фурӯши саҳмияҳо созмон дода шудааст;

@156.Ба соҳаи кишоварзӣ кадоме аз ин шакли соҳибкорӣ тааллуқ дорад?

\$A) Хоҷагии деҳқонӣ ва фермерӣ;

\$B) Соҳибкории истехсолӣ;

- \$C) Соҳибкори тичоратӣ;
- \$D) Соҳибкори миёнаравӣ;
- \$E) Соҳибкори молиявӣ;

@157. Соҳибкори инфиродӣ кадом намуди андозро пардохт менамояд?

- \$A) Андоз аз даромадро;
- \$B) Андоз аз арзиши иловашударо;
- \$C) Андоз аз фоидаи ширкатҳоро;
- \$D) Андози ҳадди ақалро;
- \$E) Андози заминро;

@158. Ҷамъияти саҳомие, ки саҳмияҳояш танҳо байни созмондиҳандагон тақсим карда мешавад чигуна ҷамъияти саҳомӣ аст?

- \$A) Ҷамъияти саҳомии шакли пӯшида;
- \$B) Ҷамъияти саҳомии шакли кушода;
- \$C) Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуд;
- \$D) Ҷамъияти дорои масъулияташ васеъ;
- \$E) Ҷамъияти хоҷагидорӣ (дочерний);

@159. Кадоме аз ин ба вазифаҳои фирма дохил намешавад?

- \$A) Расонидани кӯмак ба аҳолии аз офати табиӣ зарардида;
- \$B) Истеҳсоли молу маҳсулот дар шакли воситаҳои истеҳсолот ва предметҳои истеъмолӣ;
- \$C) Хизматрасонӣ пас аз фурӯш;
- \$D) Бо воситаҳои моддию техникаӣ таъмин намудани истеҳсолот;
- \$E) Иҷро кардани стандартҳо, нормативҳо ва супоридани андоз;

@160. Ба принципҳои фаъолияти фирма дохил намешаванд?

- \$A) Ҳисоби хоҷагидорӣ;
- \$B) Худтанзимкунии фаолияти хоҷагидорӣ;
- \$C) Худмаблағгузорӣ;
- \$D) Худидоракунии;
- \$E) Нархмуқарраркунии озод;

@161. Муайян намоед, ки асосгузори илми менечмент кӣ ба шумор меравад?

- \$A) Тейлор ва А. Файол;
- \$B) Ф. Котлер ва А. Смит;
- \$C) А. Маршал ва Ленин;
- \$D) Т. Малтус ва А. Флотун;
- \$E) Даниэлсон ва У. Чевонс;

@162. Формулаи хароҷоти миёнаи таъғирёбандаро нишон диҳед?

- \$A) $AVC = TVC/Q$;

- \$B) $ATC = TC * Q$;
- \$C) $AFC = TFC * Q$;
- \$D) $ATC = TC * Q$;
- \$E) $ATC = TC * Q$;

@163.Кадоме аз инҳо ба хароҷотҳои трансаксионӣ дохил намешавад?

- \$A) Масрафот барои нақлиёти боркашонӣ;
- \$B) Масрафот барои мусоҳиба бо ҳуқуқушинос;
- \$C) Масрафот барои бастанӣ қарордодҳо ва контрактҳо;
- \$D) Масрафот барои реклама;
- \$E) Масрафот барои бастанӣ шартномаҳо;

@164.Давраи дарозмуддати хароҷотҳои фирма гуфта чиро мефаҳмед?

- \$A) Ҳамаи хароҷотҳо тағирёбандаанд;
- \$B) Ҳамаи хароҷотҳо доимианд;
- \$C) Хароҷотҳои тағирёбанда назар ба доими тезтар меафзоянд;
- \$D) Хароҷотҳои аёниро дар бар гирифта, хароҷотҳои ноёнро истисно мекунад;
- \$E) Хароҷотҳои аён ва ноёнро бо андозаи фоидаи мӯътадил зиёд мекунад;

@165. $TC = FC / VC$ формулаи овардашуда чиро ифода мекунад?

- \$A) Хароҷотҳои умумӣ;
- \$B) Хароҷотҳои доими;
- \$C) Даромади умумӣ;
- \$D) Даромади интиҳои;
- \$E) Хароҷотҳои миёна;

@166.Муайян намоед, ки ба хароҷотҳои доимӣ чи дохил мешавад?

- \$A) Пардохти маблағи иҷораи бино, амортизатсияи қувваҳои истехсолкунанда;
- \$B) Масраф барои қувваи барқ;
- \$C) Масраф барои тағироти корхона;
- \$D) Музди меҳнати коргарон;
- \$E) Боркашонӣ аз ҳисоби фирма;

@167.Кадоме аз инҳо ба хароҷотҳои тағирёбанда дохил мешавад?

- \$A) Масраф барои қувваи барқ, музди меҳнати коргарон, харидории ашёи хом ва материалҳо;
- \$B) Пардохти маблағи иҷораи бино;
- \$C) Амортизатсияи қувваҳои истехсолкунанда;
- \$D) Сугурта;
- \$E) Молия;

@168.Формулаи хароҷотҳои умумиро нишон диҳед?

- \$A) $TC = FC / VC$;

- \$B) $TC \times VC = FC$;
- \$C) $TC = FC/Q$;
- \$D) $Q = FC/VC$;
- \$E) $AC/Q = MC$;

@169. $AFC = FC$: С формулаи овардашуда ба кадом намуди хароҷотҳо дохил мешаванд?

- \$A) Хароҷотҳои миёнаи доимӣ;
- \$B) Хароҷотҳои тағйирёбандаи умумӣ;
- \$C) Хароҷотҳои тағйирёбанда;
- \$D) Хароҷотҳои миёнаи умумӣ;
- \$E) Хароҷотҳои миёна;

@170. Дар давраи кӯтоҳмуддат фирма 500 воҳиди мол истеҳсол менамояд. $AVC = 2\$$ $AFC = 0,5\$$. Хароҷотҳои умумиро ёбед?

- \$A) 1250\$ амрикоӣ ташкил медиҳад;
- \$B) 2,5\$ амрикоӣ ташкил медиҳад;
- \$C) 750\$ амрикоӣ ташкил медиҳад;
- \$D) 1100\$ амрикоӣ ташкил медиҳад;
- \$E) 36\$ амрикоӣ ташкил медиҳад;

@171. Иҷораи бино ба кадом шакли хароҷотҳо дохил мешавад?

- \$A) FC ;
- \$B) TC ;
- \$C) AC ;
- \$D) MC ;
- \$E) AVC ;

@172. $FC + VC$ ин формула ба кадом намуди хароҷотҳо таалуқ дорад?

- \$A) Хароҷоти умумӣ;
- \$B) Хароҷоти доими;
- \$C) Хароҷоти миёна;
- \$D) Хароҷоти интиҳои;
- \$E) Хароҷоти миёнаи тағйирёбанда;

@173. Дар давраи кӯтоҳмуддат фирма 600 воҳиди молро истеҳсол мекунад. Хароҷотҳои миёнаи тағйирёбанда 3 долларро ва хароҷотҳои миёнаи доимӣ бошад \$)0,5 долларро ташкил медиҳанд. Хароҷотҳои умумиро ёбед?

- \$A) 2100 доллар амрикоӣ ташкил медиҳад;
- \$B) 3,5 доллар амрикоӣ ташкил медиҳад;
- \$C) 780 доллар амрикоӣ ташкил медиҳад;
- \$D) 2200 доллар амрикоӣ ташкил медиҳад;
- \$E) 1200 доллар амрикоӣ ташкил медиҳад;

@174.Донишҷӯ дар донишгоҳ таҳсил менамояд ва 1000 воҳиди пулӣ идрорпулӣ мегирад. Донишгоҳро партофта метавонад ба ҳайси фурӯшанда кор кунад ва 10.000 воҳиди пулӣ дар як моҳ музди меҳнат гирад. Харҷотҳои алтернативии таҳсили донишгоҳ чи қадаранд?

- \$A) 9.000 воҳиди пулӣ мебошад;
- \$B) 1000 воҳиди пули мебошад;
- \$C) 10.000 воҳиди пули мебошад;
- \$D) 11000 воҳиди пули мебошад;
- \$E) 19000 воҳиди пули мебошад;

@175.Муайян намоед ба хароҷотҳои тағйирёбанда чи дохил мешавад?

- \$A) Музди кори коргарон, хароҷотҳо барои нерӯи барқ ва сӯзишворӣ;
- \$B) Амортизатсияи қувваҳои истеҳсолкунанда;
- \$C) Музди кори менечерон;
- \$D) Иҷораи бино;
- \$E) Хароҷотҳо барои бастанӣ қарордодҳои шартномаҳо;

@176.Захираи дониш, қобилият, малака ва таҷрибаи дар инсон таҷассум ёфта, ки имконияти даромад гирифтаниро дорад чиро ифода мекунад?

- \$A) Сармояи инсонӣ;
- \$B) Соҳибкори;
- \$C) Менечмент;
- \$D) Тахассусманди;
- \$E) Хусусӣ;

@177.Ҷамъияти саҳомӣ гуфта чиро мефаҳмед?

- \$A) Ташкилотест, ки аз тарафӣ як чанд саҳомон ташкил карда шудааст;
- \$B) Ташкилоти ҷамъияти;
- \$C) Ташкилотест, ки барои истеҳсоли молҳо ташкил карда шудааст;
- \$D) Ташкилотест, ки барои истеҳсоли молҳои гуногун ташкил карда шудааст;
- \$E) Ташкилотест, ки аз ҷониби як нафар ташкил карда шудааст;

@178.Мақсади асосии соҳибкор аз чи иборат мебошад?

- \$A) Ба даст овардани фоида мебошад;
- \$B) Рақобатпазири;
- \$C) Ба даст овардани таъбу хоҳиши рақибон;
- \$D) қонеъ намудани ниёзҳои худ;
- \$E) паст кардани сатҳи камбизоати;

@179.Ба объекти моликият чи дохил мешавад?

- \$A) Биноҳои истеҳсоли ва иншоотҳо;
- \$B) Фирма;
- \$C) Давлат;
- \$D) Ҷамъияти саҳомӣ;

\$E) Хонавода;

@180.Кулли муносибатҳои иқтисодиро оид ба ҳам пайвасти намудани субъект ва объектҳои иқтисодӣ чи ифода мекунад?

\$A) Тиҷорат;

\$B) Соҳибқори;

\$C) Бизнес;

\$D) Истеъмол;

\$E) Истеъмолу истеҳсолро;

@181.Мувофиқи қонунгузори ҚТ Кадоме аз ин шахсиятҳо ба ҷаъолияти соҳибқори ҳуқуқи машғул гардидан надоранд?

\$A) Президент, Вакилони Маҷлиси Оли, аъзои Ҳукумат;

\$B) Донишҷӯен;

\$C) Шахсони воқеи;

\$D) Шахсони ҳуқуқи;

\$E) Хизматчиёни давлати ва ҳарби;

@182.Дар шароити ҳозира ташаккули нарх дар кадом равиҷо сурат мегирад?

\$A) Равиҷи бозорӣ ва тавлидоти;

\$B) Равиҷи нархи ва тиҷорати;

\$C) Равиҷи бозори ва табиӣ;

\$D) Равиҷи ҳавасмандгардони ва хароҷоти;

\$E) Равиҷи нархи;

@183.Меъерҳои муайянкунандаи бозорро ҷудо намоед?

\$A) объекти бозор, Субекти бозор, мақеи ҷуғрофи, Намуди савдо;

\$B) Бозори хароидор ва мавқи он дар бозор;

\$C) Бозори фуруш ва мавқи он дар бозор;

\$D) Функсияи бозори ва мавқи он дар бозор;

\$E) Маҷмуи бозори хароидор ва мавқи он дар бозор;

@184.Дар шароити муносибатҳои бозорӣ дараҷаи нархи бозор муайян карда мешавад аз тарафи ки?

\$A) Аз тарафи истеҳсолкунандагон;

\$B) Аз тарафи бозор;

\$C) Аз ҷониби давлат;

\$D) Аз ҷонибаи фирмаҳо;

\$E) Аз тарафи истеъмолкунандагон;

@185.Дар кадом шароит фирма ҳаҷми истеҳсолотро мутаносиб мегардонад?

\$A) $MC=MR$;

- \$B) $MC=AC$;
- \$C) $MC=P$;
- \$D) $MR=AC$;
- \$E) $P=AC$;

@186.Фоида чист?

- \$A) Қисми даромади умумии фирма мебошад, ки баъди рупӯш кардани хароҷоти берунӣ боқи мемонад;
- \$B) Вақт ва қувваи корие, ки барои тавлиди маҳсулот сарф мешавад;
- \$C) Баъд аз пардохтҳои ҳатми дар ихтиёри корхона боқи мемонад;
- \$D) Натиҷаи омилҳои истеҳсолот, натиҷаи хатарот, натиҷаи фаъолияти истеҳсоли ва тижоратии фирма;
- \$E) Фарқи хароҷоти истеҳсоли ва нархи озоди бозори;

@187.Кадом рафтори соҳибкор сарчашмаи фоидаи иқтисодӣ шуда наметавонад?

- \$A) Таваккалӣ суғуртанашавандаро ба уҳда мегирад;
- \$B) Ба даст овардани бозорҳои нав;
- \$C) Таваккали суғурташавандаро ба уҳда мегирад;
- \$D) Аз ҳисоби чори намудани технологияҳои навтарин кам кардани хароҷот;
- \$E) Хароҷот барои истироҳат;

@188.Хароҷоти зуҳурӣ гуфта чиро мефаҳмед?

- \$A) Кулли хароҷотҳои доимӣ ва тағйирёбандаро дар бар мегирад;
- \$B) Масрафоте ҳатмие, ки корхона бе пардохти онҳо фаъолияти кориашро ба роҳ монда наметавонад;
- \$C) Хароҷоти ҳатмие, ки барои ғани гардонидани бучаи давлат пардохта мешавад;
- \$D) Кулли масрафоте, ки барои пардохт кардани музди кор ба коргарон дода мешавад;
- \$E) Хароҷоти доимиро дар бар мегирад;

@189.Нархи мувозинатӣ чист?

- \$A) Нархе, ки арза ва тақозоро дар сатҳи мувозинатӣ нигоҳ медорад;
- \$B) Арзиши моли дар меҳнат таҷҷасум ёфта;
- \$C) Фарқи байни даромади умуми ва хароҷотҳои умуми;
- \$D) Нархе, ки дар натиҷаи таъсири қувваҳои рақобати арза ва тақозоро дар сатҳи мувозинати нигоҳ медорад;
- \$E) Нархе, ки дар натиҷаи таъсири қувваҳои рақобати арза ва тақозо якхела аст;

@190.Рақобат чист?

- \$A) Муборизаи молистеҳсолкунандагон барои ба даст овардани фоидаи баландтар;

- \$B) Муборизаи истеъмолкунандагон барои ҳуқуқи харидани молҳо бо нархи пасттарин;
- \$C) Мусобиқаи иқтисоди барои расидан ба натиҷаҳои хубтари ягон соҳа;
- \$D) Рақобати нокомилро дар бар мегирад;
- \$E) Ҷое мебошад ки дар он харидору фурушанда якдигарро меёбанд;

@191.Сабаби аз байн рафтани бозорҳои рақобатро нишон диҳед?

- \$A) Монополияи бозорӣ;
- \$B) Надоштани захираҳо;
- \$C) Каммади молу маҳсулот;
- \$D) Молҳои пастсифат;
- \$E) Пастшавии нархҳо;

@192.Мафҳуми рақобати мукамал чиро чиро мекунад?

- \$A) Ворид шудан ва берун шудан аз бозорӣ озод аст;
- \$B) Дар ин соҳа ҳамон миқдори истеҳсолкунандагоне таъсири зиёд доранд, ки маҳсулоти якхела намебароранд;
- \$C) Молҳои истеҳсолкардаи бисёри фирмаҳо шаклу намуди якхела доранд;
- \$D) Танҳо як харидор мавҷуд аст;
- \$E) Танҳо як фурушанда мавҷуд аст;

@193.Дар кадом шароит фирма ҳаҷми истеҳсолотро мутаносиб мегардонад?

- \$A) $MC=MR$;
- \$B) $MC=AC$;
- \$C) $MC=P$;
- \$D) $MR=AC$;
- \$E) $P=AC$;

@194.Хусусияти асосии механизми бозорӣ аз чи иборат аст?

- \$A) Нархӣ;
- \$B) Рақобат;
- \$C) Сифати маҳсулот;
- \$D) Хароҷоти истеҳсоли;
- \$E) Фоида;

@195.Ба вазифаҳои менеҷмент дохил намешавад?

- \$A) Ҷамоварии воситаҳои пулӣ;
- \$B) Банақшагирӣ;
- \$C) Назоратӣ;
- \$D) Ташкилӣ;
- \$E) Ҳавасмандгардонӣ;

@196.Дар назарияи иқтисодӣ дивиденд чигуна даромад аст?

- \$A) Даромадест, ки аз Ҷоидои ширкатҳо ба соҳибони саҳмияҳо ҷудо карда мешавад;
- \$B) Даромадест, ки аз ҳисоби хариди саҳмияҳо ба даст оварда мешавад;
- \$C) Даромадест, ки аз ҳисоби ғуруши қоғазҳои қимматнок ба даст меояд;
- \$D) Даромадест, ки аз ҳисоби ба иҷора додани замин ба даст меояд;
- \$E) Даромадест, ки аз ғуруши молу хизматҳо ба даст меояд;

@197. Асосан намудҳои асосии идоракунии – ин?

- \$A) Амалӣ, коммуникатсионӣ;
- \$B) Техникӣ, бозорӣ, байналхалқӣ;
- \$C) Табиӣ, техникӣ, иҷтимоӣ;
- \$D) Минтақавӣ, илмӣ, иқтисодӣ;
- \$E) Илмӣ, инсонӣ, психологӣ;

@198. Услугҳои асосии роҳбарӣ – ин?

- \$A) Авторитарӣ, демократӣ, либералӣ;
- \$B) Давлатӣ, объективӣ, субъективӣ;
- \$C) Бозорӣ, аттестатсионӣ, технологӣ;
- \$D) Иқтисодӣ, техникӣ, инсонӣ;
- \$E) Иҷтимоӣ, психологӣ, амалӣ;

@199. Намудҳои меҳнати идоракунии – ин?

- \$A) Эвристикӣ, маъмурӣ, операторӣ;
- \$B) Иерархӣ, роҳбарӣ, стратегӣ;
- \$C) Илмӣ, амалӣ, назариявӣ;
- \$D) Техникӣ, органикӣ, ҷисмонӣ;
- \$E) Роҳбарӣ, тобеъӣ, омехта;

@200. Омилҳои аввалин дараҷаи истеҳсолот?

- \$A) Замин, сармоя, меҳнат ва қобилияти соҳибкорӣ;
- \$B) Меҳнат ва сармоя, технология, техника, экология;
- \$C) Меҳнат ва замин;
- \$D) Замин, меҳнат, сармоягузор;
- \$E) Таклифоти инсон ва ҷомеа;

@201. Муносибатҳои иқтисодӣ аз қадом узвиҳои асосии иборатанд?

- \$A) Истеҳсолот, тақсимот, мубодила, истеъмолот;
- \$B) Истеҳсолот, истеъмолот, тақсимот;
- \$C) Истеъмолот, мубодила, истеъмолот;
- \$D) Тақсимот, мубодила ва такрористеҳсолот;
- \$E) Таркибдиҳандаҳои захираҳои иқтисодӣ;

@202. Субъектҳои асосии бозор қадомҳоянд?

- \$A) Корхонаҳо, хоҷагиҳои оилави ва давлат;

- \$B) Нарх, талабот ва таклифот;
- \$C) Рақобати мукаммал ва номукаммал;
- \$D) Пул, мол, хизмат;
- \$E) Бозори мол;

@203.Илми иқтисодӣ истеҳсолоти ҷамъиятиро ба кадом қисматҳо ҷудо мекунад?

- \$A) Моддӣ ва ғайри моддӣ;
- \$B) Моддӣ ва фархангӣ;
- \$C) Хусусӣ, давлатӣ ва байналхалқӣ;
- \$D) Бевосита ва бавосита;
- \$E) Ҷавоҳир ва боигари;

@204.Мақтаби аввалини иқтисоди чи ном дорад?

- \$A) Меркантилистон;
- \$B) Физиократҳо;
- \$C) Иқтисоди сиёси классики;
- \$D) Назарияи иқтисод;
- \$E) Кейнстарой;

@205.Мафҳуми конкурро (кал. лотинӣ.) чиро мефаҳмонад?

- \$A) Ба ҳам бархурданӣ;
- \$B) Варамкуни;
- \$C) Фарсудашави;
- \$D) Мубориза;
- \$E) Истеҳдок;

@206.Рақобати мукаммал чиро ифода мекунад?

- \$A) Шумораи истеҳсолкунандагон зиёд буда молӣ якхела истеҳсол мекунад;
- \$B) Фурушанда якто бошад;
- \$C) Моли фурушанда ивазкунанда надошта бошад;
- \$D) Фурушанда бевосита ба нарх таъсир расонад;
- \$E) Харидору фурушанда нархро муқаррар мекунад;

@207.Кадоме аз ин ҳолатҳо ба рақобати ғайринархӣ дахл надоранд?

- \$A) Пешниҳодӣ тахфиф (скидка);
- \$B) Тағйироти сифат;
- \$C) Тағйироти намуди зоҳирии мол;
- \$D) Хизматрасони пас аз фуруш;
- \$E) Хизматрасони ва ҳавасмандгардонӣ;

@208.Барои муайян намудани даромади умумии фирма кадоме аз ин формулаҳоро истифода мебаранд?

- \$A) $TR = Q \times P$;

- \$B) $MC = TR - TR$;
- \$C) $MR = TR_Q - TR_s$);
- \$D) $TC = FC/VC$;
- \$E) $MR = TR - TR$;

@209.Кадоме аз формулаҳои овардашуда ба хусусияти рақобати комил мутобиқат менамояд?

- \$A) $P=AC$;
- \$B) $MC=AC$;
- \$C) $MC=P$;
- \$D) $MC=MR$;
- \$E) $MR=AC$;

@210.Кадоме аз ин вариантҳо ба бозори рақобати мукамал мувофиқат намекунад?

- \$A) Дар бозор нархро худӣ истеҳсолкунанда муқаррар менамояд;
- \$B) Истеҳсолкунанда бе монеа ба бозор ворид мешавад ва аз он мебарояд;
- \$C) Оид ба конъюнктураи бозор ҳамаи истеҳсолкунандагон маълумот доранд;
- \$D) Шумораи истеҳсолкунандагон хело зиёд аст;
- \$E) Истеҳсолкунанда ба нарх таъсир мерасонад;

@211.Рақобати озод чист?

- \$A) Чунин вазъиятест, ки ягон молистеҳсолкунанда қобилияти муаяйн кардани нархро дар бозор надорад;
- \$B) Рақобатест, ки дар ин ё он дараҷа бомаҳдудияти назарраси соҳибкории озод алоқаманд мебошад;
- \$C) Шақли бозоре мебошад, ки дар он теъдоди хеле ками фурӯшандагон мавҷуд буда, ҳар яки онҳо дар алоҳидаги имконияти ба ҳаҷми умумии тақозо ва нархи молу ҳадамот таъсир расонидан доранд;
- \$D) Чунин намуди таркиби бозорие мебошад, ки дар он якчанд (гурӯҳи) фирмаҳои бузург истеҳсолотро ҳукмрон мешаванд (монополия мекунад) ва ҳиссаи асосии маҳсулотро ба фурӯш мебароранд;
- \$E) Муборизаи доими;

@212.Кадоме аз мафҳумҳои зеровардашуда хоси рақобати мукамал мебошад?

- \$A) Ворид шудан ва берун шудан аз бозорӣ озод аст;
- \$B) Истеҳсолкунандагон оиди дигаргун шудани нарх гуфтушунид намекунанд истеҳсолкардаи бисёри фирмаҳо шақлу намуди якхела доранд;
- \$C) Танҳо як харидор мавҷуд аст;
- \$D) Танҳо як фурушанда мавҷуд аст;
- \$E) Асъори милли, хоричи, қоғазҳои қиматнок, биржаи фонди, бозори қоғазҳо қиматнок;

@213.Агар нархи бозорӣ аз нархи мувозинатӣ камтар бошад, он гоҳ дар бозор

чи ба вучуд меояд?

- \$A) Норасоии молӣ пайдо мешавад;
- \$B) Изофаи мол пайдо мешавад;
- \$C) Бозори харидор ташаккул меёбад;
- \$D) Нархи манобеъ меафзояд;
- \$E) Касри буҷа ба вукӯъ мепайвандад;

@214.Мусобиқаи иқтисодӣ барои гирифтани натиҷаҳои хуб дар ягон соҳаи фаъолият, муборизаи молистеҳсолкунандагон барои шароити беҳтари хоҷагидорӣ ва гирифтани фоидаи баланд ин чист?

- \$A) Рақобат;
- \$B) Бозор;
- \$C) Тиҷорат;
- \$D) Истеҳсолот;
- \$E) Мубодила;

@ 215.Мафҳуми рақобати мукамал чиро пешниҳод мекунад?

- \$A) Ворид шудан ва берун шудан аз бозорӣ озод аст;
- \$B) Дар ин соҳа ҳамон миқдори истеҳсолкунандагоне таъсири зиёд доранд, ки маҳсулоти якхела намебароранд;
- \$C) Молҳои истеҳсолкардаи бисёри фирмаҳо шаклу намуди якхела доранд;
- \$D) Танҳо як харидор мавҷуд аст;
- \$E) Танҳо як фурушанда мавҷуд аст;

@216.Рақобати мукамал кадом ҳолатҳоро дар бар мегирад?

- \$A) Шумораи истеҳсолкунандагон зиёд буда, молӣ якхела истеҳсол мекунад;
- \$B) Фурушанда якто бошад;
- \$C) Моли фурушанда ивазкунанда надошта бошад;
- \$D) Фурушанда бевосита ба нарх таъсир расонад;
- \$E) Харидору фурушанда нархро муқаррар мекунад;

@217.Кадоме аз ин ҳолатҳо ба рақобати ғайринархӣ дахл надоранд?

- \$A) Пешниҳодӣ тахфиф (скидка);
- \$B) Тағйироти сифат;
- \$C) Тағйироти намуди зоҳирии мол;
- \$D) Хизматрасони пас аз фурӯш;
- \$E) Тахфифҳо, пешниҳодҳо;

@218.Мафҳуми фирма чиро муайян менамояд?

- \$A) Субъекти иқтисодии мустақил, ки бо фаъолияти истеҳсолӣ ва тиҷорати машғул мебошад;
- \$B) Маҷмӯи фаъолияти иқтисодӣ;
- \$C) Корхонаи истеҳсоли;

\$D) Объекти иктисодии мустақил, ки бо фаъолияти тиҷорати машғул мебошад;

\$E) Корхонаи хизматрасони;

@219.Муайян намоед, ки кадоме аз ибораҳои овардашуда омилҳои субъективии бозор баҳисоб мераванд?

\$A) Харидор ва фурӯшандагонӣ бозор;

\$B) Тақозо, арза ва нархи бозор;

\$C) Мол ва пул;

\$D) Арзиш ва нархи бозор;

\$E) Дастгоҳ ва таҷҳизоти бозор;

@220.Кадоме аз бозорҳои номбаршуда бештар ба шартҳои бозори рақобати мукамал мувофиқат мекунад?

\$A) Хизмати сартарошхона;

\$B) Пахта;

\$C) Мошинҳои сабукрав;

\$D) Маҳсулоти хоҷагии қишлоқ;

\$E) Сӯзишвори;

@221.Кадоме аз ин категорияҳо ба иқтисоди бозорӣ дохил намешавад?

\$A) Банақшагирӣ марказонидашуда;

\$B) Рақобат;

\$C) Моликияти хусуси;

\$D) Соҳибкори;

\$E) Ширкат;

@222.Равияи бозории ташаккулёбии нарх дар асоси чӣ сурат мегирад?

\$A) Дар асоси омӯзиши конъюнктураи бозор сурат мегирад;

\$B) Аз ҳаҷми истеҳсолот вобаста аст;

\$C) Дар асоси тадқиқоти демографи сурат мегирад;

\$D) Дар асоси нархмуқараркунии тавлидоти сурат мегирад;

\$E) Дар асоси мубодилаи мол сурат мегирад;

@223.Хароҷотҳои фирма дар давраи дарозмуддат чӣ гунаанд сурат мегирад?

\$A) Ҳамаи хароҷотҳо тағирёбандаанд;

\$B) Ҳамаи хароҷотҳо доимианд;

\$C) Хароҷотҳои тағирёбанда назар ба доими тезтар меафзоянд;

\$D) Хароҷотҳои аёниро дар бар гирифта, хароҷотҳои ноёнро истисно мекунанд;

\$E) Хароҷотҳои аён ва ноёнро бо андозаи фоидаи мӯътадил зиёд мекунанд;

@224.Намунаи монополияи табииро муайян намоед?

- \$A) Нақлиёти автобуси шаҳрӣ аст;
- \$B) ОПЕК\$) картели нафти байналхалқи аст;
- \$C) Ширкати IBM аст;
- \$D) Бонки «Гермес»и Москва аст;
- \$E) Нашриёти «Шарқ» аст;

@ 225.Барои ворид шудан ба бозори монополий кадом монеа хизмат карда метавонад?

- \$A) Ҳамаи гуфтаҳои овардашуда дуруст аст;
- \$B) Патентҳо ва иҷозатномаҳо (литсензияҳо);
- \$C) Ҳуқми қонуни доштани ҳуқуқҳои фавқулода;
- \$D) Хароҷоти нисбатан пасти истеҳсолоти калон;
- \$E) Рақобати беадолатона;

@226.Бозори монополия гуфта чунин модели бозори меноманд, ки дар он?

- \$A) Дар бозорӣ фуруш мол танҳо як харидор ҳаст;
- \$B) Миқдори зиёди харидорон зиёданд;
- \$C) Фурушандагон нархҳои бозори қабул мекунанд;
- \$D) Дар бозор як фирмаи начандон калон ҳукмрон аст;
- \$E) Дарбозор субъектҳои бисёр вучуд доранд;

@227.Хусусияти умумии бозорҳои рақобати монополистӣ ва мукамал дар он аст, ки?

- \$A) Дар бозор миқдори зиёди харидорон ва фурушандагон амал мекунанд;
- \$B) Молҳои гуногунранг истеҳсол менамоянд;
- \$C) Ҳар як фирма бо хатти горизонталии тақозо нисбати моли худ дучор мешавад;
- \$D) Молҳои якхела, якранг истеҳсол менамоянд;
- \$E) Рафтори ҳар як фирма дар бозор аз рафтори рақибони ӯ вобаста аст;

@228.Иқтисодчии нахустине, ки кўшиш кардааст то назарияи олигополиро ташаккул диҳад, ин?

- \$A) Огюстенӣ Курно;
- \$B) Эдвард Чемберлин;
- \$C) Джоан Робинсон;
- \$D) Джон Гелбрейт;
- \$E) Карл Маркс;

@229.Кадоме аз маҳсулоти номбаршуда ҳеҷ гоҳ дар ҳудуди созишномаи картелии истеҳсолкунандагон истеҳсол карда нашудааст?

- \$A) Гандум;
- \$B) Мошинҳои сабукрав;
- \$C) Нафт;

- \$D) Пахта;
- \$E) Қахва;

@230.Олигополия ин чунин таркиботи бозорӣ мебошад, ки дар он?

- \$A) Танҳо як фирмай калон амал мекунад;
- \$B) Миқдори зиёди фирмаҳои рақобатнок амал мекунад, ки молҳои якхела, якранг истеҳсол мекунад;
- \$C) Миқдори зиёди фирмаҳои рақобатнок амал мекунад, ки маҳсулоти гуногунранг истеҳсол мекунад;
- \$D) Миқдори начандон зиёди фирмаҳои рақобатнок амал мекунад;
- \$E) Танҳо як харидор мавҷуд аст;

@231.Дискриминатсияи нархӣ-ин?

- \$A) Фурӯши ҳамон як мол бо нархҳои гуногун ба харидорони гуногун;
- \$B) Фарқият дар музди кори коргарон аз рӯи миллат ё ҷинс;
- \$C) Истисмори меҳнаткашон бо роҳи таъин кардани нархҳои баланд ба молҳои истеъмоли;
- \$D) Баланд бардоштани нархи моле, ки дорои сифати беҳтар мебошад;
- \$E) Паст кардани молекули дар бозори харидори худро дорад;

@232.Бар хилофи фирмаи рақобатнок монополия (инҳисор)и оддӣ кӯшиш менамояд, ки?

- \$A) Ҳаҷми истеҳсоли маҳсулотро кам карда, нархи онро баланд гузорад;
- \$B) Фоидаи максимали ба даст дарорад;
- \$C) Ҳаҷми истеҳсоли маҳсулотро зиёд карда, нархи баландро гузорад;
- \$D) Истеҳсолотро ба роҳ монда фаъолиятро ба роҳ монанд;
- \$E) Асъори милли, хориҷи ва қоғазҳои қиматнок;

@233.Аксар бозорҳо дар иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон ин мадели?

- \$A) Маҷмӯи унсурҳои рақобати ва монополистӣ;
- \$B) Рақобати мукамал;
- \$C) Монополияҳои танзимшаванда;
- \$D) Монополияҳои танзимнашаванда;
- \$E) Монополияҳои табиӣ;

@234.Қадоме аз инҳо ба монополия намеорад?

- \$A) Истеҳсол ва фурӯши молҳои, ки бештар субститутҳои ба ҳам наздик доранд;
- \$B) Иҷозатномаҳо;
- \$C) Назорат аз болои сарчашмаи ягонаи мол;
- \$D) Ҳуқуқи муаллиф;
- \$E) Рақобати мукамал;

@235.Мафҳуми монополия чиро ифода мекунад?

- \$A) Якҳаҷумронӣ;

- \$B) Бозори маводи мухаддир;
- \$C) Хариду фурӯши ғуломон дар асрҳои XVI-XIX;
- \$D) Маҳсулоти кишоварзи;
- \$E) Мол ва истехсолот;

@236.Дар шароити рақобати монополӣ индекси Лернер?

- \$A) Мусбӣ мебошад;
- \$B) Манфи мебошад;
- \$C) Баробари сифр мебошад;
- \$D) Ҳам мусбат ва ҳам манфи мебошад;
- \$E) Барои гирифтани фоида;

@237.Мувозинати дарозмуддат дар бозори рақобати монополӣ ба?

- \$A) Аз байн рафтани фоидаи иқтисодӣ меорад;
- \$B) Зиёд будани нарх нисбат ба хароҷотҳои миёна;
- \$C) Пастшавии индекси Хервиндал\$)Хиршман;
- \$D) Зиёд будани хароҷотҳои интиҳои нисбат ба нархҳои бозори;
- \$E) Пастшавии индекси Лернер;

@238.Рақобати монополӣ дар бозорҳо он молҳое ба вуҷуд меояд, ки чандирии тақозо?

- \$A) Одатан баланд мебошад;
- \$B) Одатан паст мебошад;
- \$C) Тахминан баробари 1 аст;
- \$D) Мумкин аст ҳар хел бошад;
- \$E) Мутлақо паст мебошад;

@239.Кадоме аз номбаршудагон асосгузори рақобати монополӣ ба ҳисоб меравад?

- \$A) Э. Чемберлин;
- \$B) А. Курно;
- \$C) А. Лернер;
- \$D) П. Самуэлсон;
- \$E) К. Маркс;

@240.Фарқи нархгузори дар шароити рақобати комил аз нархгузори дар шароити рақобати нокомил дар он аст?

- \$A) Дар шароити рақобати комил фирма маҷбур аст, ки ба нархи мавҷудаи бозорӣ мутобиқ шавад, дар шароити рақобати нокомил бошад, фирма метавонад нархи худро гузорад;
- \$B) Дар шароити рақобати комил фирма таъсири худро нисбат ба рақобати нокомил ба миқдори ками агентҳо паҳн мекунад;

\$C) Дар шароити рақобати комил фирма дискриминатсияи нархиро, дар шароити рақобати нокомил бошад, дискриминатсияи ғайринархиро истифода мебарад;

\$D) Дар шароити рақобати комил фирма ҳавасманд нест нархро аз хароҷотҳои интиҳои баландтар муқаррар намояд;

\$E) Дар шароити рақобати комил фирма дискриминатсияи нархиро, дар шароити рақобати нокомил бошад, дискриминатсияи ғайринархиро истифода намебарад;

@241. Вайрон кардани кадоме аз шартҳои зерин ба вайроншавии созишномаи картелӣ оварда мерасонад?

\$A) Ҷоидаи иқтисодии мусбӣ дар соҳа;

\$B) Якхела будани маҳсулот;

\$C) Тақсимои якхелаи ҳокимияти бозори дар байни иштирокчиён;

\$D) Набудани мукамалгардонии технологи дар соҳа, ки хароҷотҳои истеҳсолро якбора паст мекунад;

\$E) Гуногун будани маҳсулот;

@242. Маълумоти зерин доир ба вазъи бозори меҳнат, шумораи бекорон 100 ҳаз . нафар (U), шумораи аҳолии қобилияти меҳнати дошта 2 млн. нафар (L), Нишондиҳандаи дараҷаи бекорӣ (KU) бароба аст ба?

\$A) 5 %;

\$B) 2.4%;

\$C) 2%;

\$D) 2.2%;

\$E) 2.9%;

@243. Музди меҳнат (w) ёфта шавад. Агар дар ҳолате, ки функцияҳои талаботу тақлифот дар бозори меҳнат шакли зерин дода шуда бошанд $DL = 90 - 2w$, $SL = 30 + 3w$?

\$A) $w = 24$;

\$B) $w = 40$;

\$C) $w = 60$;

\$D) $w = 80$;

\$E) $w = 100$;

@244. Нархи мувозинатӣ дар бозори меҳнат ин?

\$A) Музди корӣ;

\$B) Ҷоиз (процент);

\$C) Ҷоида мебошад;

\$D) Рента;

\$E) Ҷоидаи соф;

@245. Фаъолияти зеҳнӣ ё ҷисмонии инсон, ки барои тайёр намудани неъмат ва расонидани хизмат равона шудааст?

- \$A) Меҳнат;
- \$B) Истеҳсолот;
- \$C) Мубодила;
- \$D) Тиҷорат;
- \$E) Истеъмолот;

@246. Захираи дониш, қобилият, малака ва таҷрибаи дар инсон таҷассум ёфта, ки имконияти даромад гирифтандро дорад ин?

- \$A) Сармояи инсонӣ;
- \$B) Соҳибқори;
- \$C) Менечмент;
- \$D) Сармояи молияви;
- \$E) Тахассусманди;

@247. Дар бозори меҳнат ҷониби тақозоро ташкил медиҳад?

- \$A) Фирмаҳо ва давлат;
- \$B) Бекорон;
- \$C) Корхонаҳо;
- \$D) Иттифоқи касабаҳо;
- \$E) Биржаи меҳнат;

@248. Дар бозори меҳнат ҷониби арзaro ташкил медиҳад?

- \$A) Бекорон;
- \$B) Корхонаҳо;
- \$C) Иттифоқи касабаҳо;
- \$D) Биржаи меҳнат;
- \$E) Фирмаҳо ва давлат;

@249. Озод ворид шудан ба бозор ва баромадани аз он фақат хос аст барои?

- \$A) Рақобати комил;
- \$B) Монополия;
- \$C) Рақобати нокомил;
- \$D) Олигополия;
- \$E) Монопсония;

@250. Дар аксари донишгоҳҳои ШМА маблағи таҳсил барои донишҷӯёни дигар шахрҳо, нисбат ба он донишҷӯёне, ки дар ҳамон шахр зиндагӣ мекунанд, баландар аст. Чунин ҳолат гувоҳи он аст?

- \$A) Дискриминатсияи нархӣ дар системаи таҳсилоти олии ШМА;
- \$B) Монополия дар системаи таҳсилоти олии ШМА;
- \$C) Ҷой надоштани назорати ҳукумат аз болои системаи таҳсилоти олии ШМА;

\$D) Тақсимои ғайрисамараноки захираҳо дар байни системаҳои таҳсилоти оли ва миёна;

\$E) Ҷой доштани масъалаҳои ҷорӣ ҳар як корхона;

@251.Рақобат ин?

\$A) Аз калимаи латинӣ «конкуро» буда, маънояш «ба ҳамдигар бархӯрдан», «ба ҳам дакка хӯронида шудан»ро дорад;

\$B) Аз калимаи фаронсави «конкуро» буда, маънояш «ба ҳамдигар бархӯрдан», «ба ҳам дакка хӯронида шудан»ро дорад;

\$C) Аз калимаи юнони «конкуро» буда, маънояш «ба ҳамдигар бархӯрдан», «ба ҳам дакка хӯронида шудан»ро дорад;

\$D) Аз калимаи англиси «конкуро» буда, маънояш «ба ҳамдигар бархӯрдан», «ба ҳам дакка хӯронида шудан»ро дорад;

\$E) Аз калимаи араби «конкуро» буда, маънояш «ба ҳамдигар бархӯрдан», «ба ҳам дакка хӯронида шудан»ро дорад;

@252.Усулҳои рақобат аз инҳо иборатанд?

\$A) Маҳрум кардани рақибон аз ашёи хом, бозори фурӯш ва кредит;

\$B) Фурӯхтани патент пеш аз ҳариф;

\$C) Дар бозор баланд кардани нарх;

\$D) Забт намудани бозори молия;

\$E) Дар бозор нисбат ба дигарон пештар баровардани намудҳои кӯҳнаи маҳсулот;

@253.Рақобати нокомил дар якҷанд намудҳо баромад мекунад?

\$A) монополи, олигополи дуополи;

\$B) Рақобати комил;

\$C) Рақобати солим;

\$D) Рақобат байни истеҳсолгарон;

\$E) Рақобати комил ва нокомил;

@254.Рақобати нокомил ин?

\$A) Ҳамаи ҷавобҳои овардашуда дурустанд;

\$B) Рақобате мебошад, ки бо маҳдудкунии намоёни озодии соҳибкори алоқаманд аст;

\$C) Барои ин намуди рақобат миқдори ками фирма дар ҳар як бахши фаъолияти соҳибкори хос мебошад;

\$D) Монеаҳо барои ворид шудани соҳибкорони нав ба бозорҳои мушаххас вучуд доранд;

\$E) Ивазкунандаи молҳои, ки истеҳсолкунандагони имтиёзнок мебароранд, нест;

@255.Дар шароити монополияи соф соҳа аз чанд фирма иборат аст?

\$A) 1;

\$B) 21;

\$C) на кам аз 10;

\$D) 2;

\$E) 8;

@256. Нархи монополиро аз рӯи формулаи зерин муайян намудан мумкин аст?

\$A) $P_m = MC * \frac{E_d}{E_d - 1}$;

\$B) $P_m = TC * \frac{E_d}{E_d - 1}$;

\$C) $P_m = MR * \frac{E_d}{E_d - 1}$;

\$D) $P_m = TR * \frac{E_d}{E_d - 1}$;

\$E) $P_m = FC * \frac{E_d}{E_d - 1}$;

@257. Индекси Лернер дар кадом фосила қимат мегирад?

\$A) Аз 0 то 1;

\$B) Аз 1 то 2;

\$C) Аз 2,3 то 2,4;

\$D) Аз 1 то 0;

\$E) Аз 10 то 11;

@258. Формулаи индекси ҳокимияти бозории Лернерро муайян кунед?

\$A) $I_l = \frac{P_m - MC}{P_m}$;

\$B) $I_l = \frac{P_m MC}{P_m}$;

\$C) $I_l = \frac{P_m / MC}{P_m}$;

\$D) $I_l = \frac{P_m * MC}{P_m}$;

\$E) $I_l = \frac{P_m * FC}{P_m}$;

@259. Агар дар соҳа як фирма фаъолият барад (яъне мо мисоли монополияи софро дорем), он гоҳ индекси Херфиндал) Хиршман бошад ба чанд баробар мешавад?

\$A) $I_{HH} = 10\ 000$;

\$B) $I_{HH} = 1000$;

\$C) $I_{HH} = 20\ 000$;

\$D) $I_{HH} = 40\ 000$;

\$E) $I_{HH} = 90\ 000$;

@260. Мақсади монополия – ин?

\$A) Ба даст овардани даромади максималӣ бо воситаи назорат аз болои нарх ва ё ҳаҷми фурӯш дар бозор мебошад;

\$B) Ба даст овардани даромади минимали бо воситаи назорат аз болои нарх ва ё ҳаҷми фурӯш дар бозор мебошад;

\$C) Ба даст овардани хароҷоти минимали бо воситаи назорат аз болои нарх ва ё ҳаҷми фурӯш дар бозор мебошад;

- \$D) Ба даст овардани хароҷоти максимали бо воситаи назорат аз болои нарх ва ё ҳаҷми фурӯш дар бозор мебошад;
\$E) Барҳам додани бозор;

@261.Нақши монополия дар иқтисодиёт чанд хела аст?

- \$A) Духела;
\$B) Даҳхела;
\$C) Сехела;
\$D) Чорхела;
\$E) Якхела;

@ 262.Дараҷаи музди кор аз рӯи кадом нишондиҳандаҳо муайян карда мешавад?

- \$A) Музди кори номинали ва реалӣ;
\$B) Музди кори вақтбайгӣ одди ва вақтбайгӣ мукофоти;
\$C) Музди кори корбайгӣ фарди ва музди кори прогрессиви;
\$D) Музди кори корбайгӣ коллективи ва музди кори илова;
\$E) Музди кори асоси ва ставкаи таъруфа;

@263.Музди кори исмиин?

- \$A) Музде ҳисобида мешавад, ки дар шакли пул ба коргар ба ивазӣ меҳнатаро дода мешавад;
\$B) Бо воситаи пули ба ивази меҳнат ба даст овардашуда хариду фурӯш карда мешавад;
\$C) Музде мебошад, ки вобаста ба андозаи вақти кори иҷрошуда ва дараҷаи ихтисоснокии корманд дода мешавад;
\$D) Музде мебошад, ки ба ивази тавлиди неъматҳо ва адои хизмат ба иҷрокунандагони он дода мешавад;
\$E) Музде мебошад, ки дар асоси вобастагии мутаносибии рости байни коркард ва музди кори коргар ташкил карда мешавад;

@264.Музди кори воқеӣ ин?

- \$A) Музде мебошад, ки бевосита дар неъматҳову ҳадамот таҷассум ёфта, бо воситаи пул ба ивази меҳнат ба даст овардашуда хариду фурӯш карда мешавад;
\$B) Музде мебошад, ки вобаста ба андозаи вақти кори иҷрошуда ва дараҷаи ихтисоснокии корманд дода мешавад;
\$C) Музде мебошад, ки ба ивази тавлиди неъматҳо ва адои хизмат ба иҷрокунандагони он дода мешавад;
\$D) Музде мебошад, ки дар асоси вобастагии мутаносибии рости байни коркард ва музди кори коргар ташкил карда мешавад;
\$E) Музде ҳисобида мешавад, ки дар шакли пул ба коргар ба ивази меҳнатаро дода мешавад;

@265. Музди кори вақтбайгӣ ин?

- \$A) Музде мебошад, ки вобаста ба андозаи вақти кории иҷрошуда ва дараҷаи ихтисоснокии корманд дода мешавад;
- \$B) Музде мебошад, ки бевосита дар неъматҳову ҳадамот таҷассум ёфта, бо воситаи пули ба ивази меҳнат ба даст овардашуда хариду фурӯш карда мешавад;
- \$C) Музде мебошад, ки ба ивази тавлиди неъматҳо ва адои хизмат ба иҷрокунандагони он дода мешавад;
- \$D) Музде мебошад, ки дар асоси вобастагии мутаносибии рости байни коркард ва музди кори коргар ташкил карда мешавад;
- \$E) Музде ҳисобида мешавад, ки дар шакли пул ба коргар ба ивази меҳнаташ дода мешавад;

@266.Музди кори корбайъ\$)ин?

- \$A) Музде мебошад, ки ба ивази тавлиди неъматҳо ва адои хизмат ба иҷрокунандагонӣ он дода мешавад;
- \$B) Музде мебошад, ки бевосита дар неъматҳову ҳадамот таҷассум ёфта, бо воситаи пули ба ивази меҳнат ба даст овардашуда хариду фурӯш карда мешавад;
- \$C) Музде мебошад, ки вобаста ба андозаи вақти кории иҷрошуда ва дараҷаи ихтисоснокии корманд дода мешавад;
- \$D) Музде мебошад, ки дар асоси вобастагии мутаносибии рости байни коркард ва музди кори коргар ташкил карда мешавад;
- \$E) Музде ҳисобида мешавад, ки дар шакли пул ба коргар ба ивази меҳнаташ дода мешавад;

@267.Музди кори корбайъи оддӣ (муқаррарӣ) ин?

- \$A) Музде мебошад, ки дар асоси вобастагии мутаносибии рости байни коркард ва музди кори коргар ташкил карда мешавад;
- \$B) Музде мебошад, ки бевосита дар неъматҳову ҳадамот таҷассум ёфта, бо воситаи пули ба ивази меҳнат ба даст овардашуда хариду фурӯш карда мешавад;
- \$C) Музде мебошад, ки вобаста ба андозаи вақти кории иҷрошуда ва дараҷаи ихтисоснокии корманд дода мешавад;
- \$D) Музде мебошад, ки ба ивази тавлиди неъматҳо ва адои хизмат ба иҷрокунандагони он дода мешавад;
- \$E) Музде ҳисобида мешавад, ки дар шакли пул ба коргар ба ивази меҳнаташ дода мешавад;

@268.Нархномаи корбайъи музди кор тибқи формулаи зерин муайян карда мешавад?

- \$A) $P_{\text{ш}}=T_{\text{см}}/H_{\text{МК}}$;
- \$B) $P_{\text{ш}}=T_{\text{см}}*H_{\text{МК}}$;
- \$C) $P_{\text{ш}}=T_{\text{см}}H_{\text{МК}}$;
- \$D) $P_{\text{ш}}=T_{\text{см}}/H_{\text{МК}}$;
- \$E) $P_{\text{ш}}=T_{\text{см}}/200$;

@269.Музди кори корбайъи мукофотӣ ин?

- \$A) Чунин шакли музди коре мебошад, ки тибқи иҷроиши кор ва барзиёд иҷро кардани он дода мешавад;
- \$B) Музде ҳисобида мешавад, ки дар шакли пул ба коргар ба ивази меҳнаташ дода мешавад;
- \$C) Иҷрокунандагони он дода мешавад;
- \$D) Музде мебошад, ки бевосита дар неъматҳову ҳадамот таҷассум ёфта, бо воситаи пули ба ивази меҳнат ба даст овардашуда хариду фурӯш карда мешавад;
- \$E) Музде мебошад, ки дар асоси вобастагии мутаносибии рости байни коркард ва музди кори коргар ташкил карда мешавад;

@270.Музди кори прогрессивӣ ин?

- \$A) Муваққатан дар участкаҳои муҳими истеҳсолоти асосӣ чори карда мешавад;
- \$B) Чунин шакли музди коре мебошад, ки тибқи иҷроиши кор ва барзиёд иҷро кардани он дода мешавад;
- \$C) Музде ҳисобида мешавад, ки дар шакли пул ба коргар ба ивази меҳнаташ дода мешавад;
- \$D) Иҷрокунандагони он дода мешавад;
- \$E) Музде мебошад, ки дар асоси вобастагии мутаносибии рости байни коркард ва музди кори коргар ташкил карда мешавад;

@271.Музди кори асосӣ ин?

- \$A) Муваққатан дар участкаҳои муҳими истеҳсолоти асосӣ чори карда мешавад;
- \$B) Чунин шакли музди коре мебошад, ки тибқи иҷроиши кор ва барзиёд иҷро кардани он дода мешавад;
- \$C) Музде ҳисобида мешавад, ки дар шакли пул ба коргар ба ивази меҳнаташ дода мешавад;
- \$D) Музде мебошад, ки ба ивази тавлиди неъматҳо ва адои хизмат ба иҷрокунандагони он дода мешавад;
- \$E) Музде мебошад, ки дар асоси вобастагии мутаносибии рости байни коркард ва музди кори коргар ташкил карда мешавад;

@272.Донишҷӯ дар донишгоҳ таҳсил менамояд ва 200 воҳиди пулӣ идрорпулӣ мегирад. Аз таҳсил даст кашида, метавонад ба ҳайси фурӯшанда кор кунад ва 1000 воҳиди пулӣ дар як моҳ музди меҳнат гирад. Харҷотҳои алтернативии таҳсили донишгоҳ чи қадаранд?

- \$A) 800 в.п;
- \$B) 1000 в.п;
- \$C) 900 в.п;
- \$D) 1600 в.п;
- \$E) 600 в.п;

@273.Музди меҳнати реалӣ 5% ва нархи молҳои истеъмолий 8% афзоиш ёфтанд. Чанд фоиз музди меҳнат нисбат ба молҳои истеъмолий ихтисор ёфт?

- \$A) 3% ихтисор ёфт;

- \$B) 13% ихтисор ёфт;
- \$C) 13% боло рафт;
- \$D) 3% афзоиш ёфт;
- \$E) 40% афзоиш ёфт;

@274. Ба ақидаи иқтисошиносон ба шуғли пурра давлат дар он ҳолат мерасад, агар?

- \$A) Кулли ҷавобҳои оварда шуда мувофиқанд;
- \$B) Миқдори ҷойҳои кории холи, ба миқдори бекорон мувофиқат менамояд;
- \$C) Ҳар касе хоҳиши кор кардан дошта бошад, кор мекунад;
- \$D) Аҳолие, ки ба синни қобили меҳнат расидаанд, кор мекунанд;
- \$E) Ҳамаи аҳолии қобили меҳнат бо кор машғул бошанд;

@275.Монополияи моликияти хусусӣ кадом шакли рентаро ба вуҷуд меорад?

- \$A) Рентаи мутлақро;
- \$B) Рентаи тафриқавиро;
- \$C) Рентаи тафриқавии тартиби 1ро;
- \$D) Рентаи тафриқавии тартиби 2ро;
- \$E) Рентаи иқтисодиро;

@276.Ҳисоби дубора ҳангоми муайян кардани МММ ва ММС, чунин ҳолатҳоро ба вуҷуд меорад?

- \$A) Ҷамъ кардани арзиши аслии маҳсулот дар соҳаҳои саноати коркард;
- \$B) Афзоиши захираҳо дар саноати истеҳсоли орд;
- \$C) Истеҳсоли оҳан ва пӯлод;
- \$D) Арзиши иловашуда, ки дар соҳаи саноати ордистеҳсолкунӣ ва савдои он ба вуҷуд омадааст;
- \$E) Ин аз индекси Ҷ.М. Кейнс вобаста аст;

@277.Маркетинг чист?

- \$A) Намуди фаъолияти инсон буда ба қонеъ гардонидан эҳтиёҷот ва талабот тавассути мубодила, равона карда мешавад;
- \$B) Ҳиссиёти инсон дар бораи нарасидан ва ё ноёфт будани ягон чизи лозими барои гузаронидани ҳаёт аст;
- \$C) Ҳамаи он чизҳое, ки ягон эҳтиёҷу талаботро қонеъ мегардонанд ва бо мақсади ҷалб намудани диққати одамон барои харидан, истифода ва истеъмол намудани онҳо пешниҳод шудаанд;
- \$D) Маҷмӯи муносибатҳои истеҳсолкунанда ва истеъмолкунанда оиди хариду фурӯши мол мебошад;
- \$E) Ивази тичоратии арзишҳо (қиматҳо. дар байни тарафҳои мухталиф, одатан фурушандаю харидор аст;

@278.Рента гуфта чиро мефаҳмед?

- \$A) Даромад аз ҳисоби замин рента мебошад;

- \$B) Даромад аз моликият мебошад;
- \$C) Даромад аз фурӯши қоғазҳои қимматнок мебошад;
- \$D) Даромад аз хариди қоғазҳои қимматнок мебошад;
- \$E) Даромад аз фаъолияти миёнарави мебошад;

@279.Рента ба кадом шакли даромад дохил мешавад?

- \$A) Ба даромади ғайримехнати қонунӣ;
- \$B) Даромади мехнати қонуни;
- \$C) Даромади мехнати ғайриқонуни;
- \$D) Даромади ғайримехнати ғайриқонуни;
- \$E) Даромади соф;

@280.Сабаби бавҷудии рентаи тафриқавӣ ин?

- \$A) Мавҷудияти гуногунии ҳосилхезӣ ва ҷойгиршавии замин;
- \$B) Монополияи моликияти хусусӣ ба замин;
- \$C) Маҳдудияти замин;
- \$D) Монополия ба замин ҳамчун объекти хоҷагидори;
- \$E) Хоҳиши моликон оиди ба даст овардани фоидаи баландтар;

@281.Сабаби мавҷудияти рентаи мутлақ ба замин – ин?

- \$A) Монополияи моликияти хусусӣ ба замин;
- \$B) Монополияи хоҷагидори ба замин;
- \$C) Мавҷудияти ҳархелаи сифати замин;
- \$D) Маҳдудияти замин;
- \$E) Мавқеи ҷуғрофии замин;

@282.Илми иқтисодчиро меомӯзад?

- \$A) Қоидаву низомҳои хоҷагидори;
- \$B) Таърихи тамаддун;
- \$C) Инкишофи ҷамъият;
- \$D) Таърихи ҳикмат;
- \$E) Шаҳси инфиродӣ;

@283.Унсурҳои асосии бозор ин?

- \$A) Талабот, таклифот, нарх ва рақобат;
- \$B) Рақобат, моликият, хусусӣ;
- \$C) Низомии бозор, маҷмуи бозор;
- \$D) Захираҳои моддӣ ва иқтисодӣ;
- \$E) Таклифоти инсон ва ҷомеа;

@284.Мол чист?

- \$A) Мол ин истеҳсоли маҳсулот барои истеъмолот;
- \$B) Мол ин истеҳсоли маҳсулот барои коркард;
- \$C) Тӯҳфа, об, ҳаво, замин;

- \$D) Ҷавоҳир ва боигарӣ;
- \$E) Қоғазӣ қимматнок;

@285. Пул чист?

- \$A) Экваленти умумии молҳо;
- \$B) Қоғазӣ қимматнок;
- \$C) Ҷавоҳир ва боигарӣ;
- \$D) Арзиши аслии маҳсулот;
- \$E) Тӯҳфа, об, ҳаво, замин;

@286. Рақобат ин?

- \$A) Зиддиятнокии мол истеҳсолкунандагон бо мақсади фоидаи бештар;
- \$B) Аз байн бурдани рақиб;
- \$C) Аз рақибон дида бештар истеҳсол намудани маҳсулот;
- \$D) Мусобиқаи иқтисодӣ барои ташкили хуби истеҳсолот;
- \$E) Рақобатнокии молу хизматҳо;

@287. Музде, ки вобаста ба андозаи вақти кори иҷрошуда дода мешавад?

- \$A) Музди кори вақтбай;
- \$B) Музди кори корбайъ;
- \$C) Музди кори мукофотӣ;
- \$D) Музди кори прогрессивӣ;
- \$E) Музди кори доимӣ;

@288. Дар иқтисодиёт ҳамчун истеҳсолкунандаи мол ва хизмат баромад мекунад?

- \$A) Фирма;
- \$B) Ҳокимияти давлатӣ;
- \$C) Объекти тиҷоратӣ;
- \$D) Шахси инфиродӣ;
- \$E) Бозор;

@289. Талабот чист?

- \$A) Талабот ин эҳтиёҷоте, ки бо пул таъмин аст;
- \$B) Талабот ин истеҳсоли маҳсулот аст;
- \$C) Талабот ин рафтори харидор аст;
- \$D) Талабот ин эҳтиёҷоте, ки шакли пулро гирифтааст;
- \$E) Кӯшиш барои фоидаи максималӣ;

@290. Ҳаракат аз рӯи қачхаттаи пешниҳод зери таъсири кадом омилҳо ба миён меояд?

- \$A) Омилҳои нархи ва ғайри нархи;
- \$B) Омилҳои вақти;
- \$C) Омилҳои нархи;

- \$D) Омилҳои ғайринархи;
- \$E) Омилҳои дохилӣ;

@ 291. Микроиқтисод ҳамчун қисми таркибию асосии?

- \$A) Назарияи иқтисод аст;
- \$B) Микроиқтисод аст;
- \$C) Мезоиқтисод аст;
- \$D) Иқтисодиёти ҷаҳони аст;
- \$E) Макро иқтисод аст;

@292.Талаботи истеъмолкунада асосан аз чӣ вобастагӣ дорад?

- \$A) Сатҳи даромад;
- \$B) Кӯшиш барои фоидаи максималӣ;
- \$C) Системаи бонкҳо;
- \$D) Мавҷудияти пулҳои пурракунада ва ивазкунада;
- \$E) Кӯшиш барои фоидаи максималӣ;

@293.Моликият чист?

- \$A) Кулли муносибатҳои байни субъектони иқтисодӣ оиди тарзу услуби истифода,соҳибӣ, дургирӣ, азониҳудкунӣ ва идораи объектҳои иқтисодӣ;
- \$B) Онҳое, ки қобилият ва нерӯи объектҳои иқтисодиро соҳиби қардан доранд;
- \$C) Воситаҳои мебошад, ки мустақим ва ғайримустақим аз ҷониби субъектони иқтисодӣ аз худ қарда мешавад;
- \$D) Ҳуқуқи истифодабарии молро надоштан аст;
- \$E) Аз рақибон дида бештар истеҳсол намудани маҳсулот;

@294. Бузургии рентаи тафриқавӣ вобаста аст, аз?

- \$A) Фарқи байни нарх ва хароҷотҳои истеҳсоли;
- \$B) Фарқи байни нарх ва хароҷоти ниҳоӣ;
- \$C) Фарқи байни мақсади ҷамъияти ва инфиродии истеҳсолот;
- \$D) Фарқи байни фоидаи миёна ва умумӣ;
- \$E) Фарқи байни бозори фурӯш ва ҷойгиршавии замин;

@295.Кӣ ва барои чӣ рентаро мегирад?

- \$A)Соҳиби замин барои иҷора додани қитъаи замин;
- \$B) Иҷорагирандаи замин барои истифодаи замин;
- \$C) Давлат барои он, ки замин моликияти давлатист;
- \$D) Ҳокимияти маҳали барои он, ки замин дар минтақаи онҳо ҷойгир аст;
- \$E) Корғари қироя барои он, ки киштукор мекунад;

@296.Рентаи иқтисодӣ гуфта чиро мефаҳмед?

- \$A) Даромад аз замин ва моликияти хусусӣ;
- \$B) Зиёдшавии даромад нисбати арзиши алтернативии он;
- \$C) Фарқи даромад аз замини ҳосилхез ва камҳосил;

\$D) Даромадест, ки ҳангоми самаранок истифодабарии қитъаи замин ба даст оварда шудааст;

\$E) Даромадест, ки истифодабарандаи замин мегирад;

@297.Кадоме аз усулҳои номбаршуда ба гирифтани рентаи тафриқавии тартиби 2 тааллуқ надорад?

\$A) Гирифтани рента аз заминҳои табиатан ҳосилхез;

\$B) Равона кардани маблағҳои иловагии барои истехсолот;

\$C) Балансбардорӣ ҳосилнокии хок;

\$D) Истифодабарии бовусъати биотехника;

\$E) Истифодабарии навҳои серҳосили растани ва тухми;

@298.Квазирента гуфта чиро мефаҳмед?

\$A) Даромади иловагӣ мебошад, ки дар натиҷаи такмили додани агротехника ва бо таври таъсир истифода кардани замин ба вучуд меояд;

\$B) Даромади иловагӣ мебошад, ки аз заминҳои нав ба истифодадодашуда ба даст оварда мешавад;

\$C) Даромадест, ки аз ҳамаи заминҳои гирифта мешавад;

\$D) Даромадест, ки аз ҳисоби кам кардани хароҷоти боркашонӣ гирифта мешавад;

\$E) Рентаи мебошад, ки моликони замин ба ивази қимати нодир будани маҳсулотҳои аз он гирифташуда ба даст меоранд;

@299.Нархи замин чӣ гуна муайян карда мешавад?

\$A) Нархи замин=андозаи рента /бузургии фоизи сармоӣ судхурӣ;

\$B) Нархи замин андозаи рента;

\$C) Нархи замин бузургии фоизи сармоӣ судхури;

\$D) Нархи замин=рентаи тафриқавӣ;

\$E) Нархи рента=қимати;

@300.Кадастри замин ин?

\$A) Ҳуҷҷатест, ки дар он тамоми маълумот оиди замин қайд карда шудааст;

\$B) Ҳуҷҷатест, ки нархи заминро муайян мекунад;

\$C) Ҳуҷҷатест, ки ҳангоми ба иҷора мондани замин тартиб дода мешавад;

\$D) Ҳуҷҷатест, ки ҳангоми таҳлили таркиби хок ва ҳосилнокии замин тартиб дода мешавад;

\$E) Ҳуҷҷатест, ки сифати замин дар он қайд карда шудааст;

@301.Ба унсурҳои низомии баҳодихӣ замин дохил намешавад?

\$A) Маълумот оиди арзиши заминҳои кишоварзӣ;

\$B) Маълумоти кадастри бақайдгири оиди меъёри ҳуқуқи ва тавсифи сифатии қитъаҳои замин;

\$C) Маълумотҳои аз сарчашмаҳои ғайр қимомовари намуда оиди қарордодҳои оиди замин ва маълумот оиди бозори замин ва дигар намуди амволи ғайриманқул;

\$D) Баҳодиҳии кадастрии арзиши замин бо нархгузори минтақаҳо ва қитъаҳои замин;

\$E) Харитаҳои кадастри ва регистҳои арзиши замин;

@302. Ба бузургии арзиши қитъаи замин омилҳои зерин таъсир мерасонанд?

\$A) Ҳамаи ҷавобҳои оварда шуда дурустанд;

\$B) Мавқеи ҷуғрофи;

\$C) Дараҷаи тараққиёти хизматрасонии маданияту маишии аҳоли;

\$D) Шароити инженерии геологӣ сохтмон ва сатҳи осеби минтақа аз офатҳои табиӣ;

\$E) Шароити иқлим;

@303. Хусусиятҳои фарқкунандаи рента ва иҷорапулиро муайян намоед?

\$A) Рента пардохт барои истифодабарии замин аст, иҷорапулӣ пардохт барои истифодабарии амвол аст;

\$B) Рента ва иҷорапули ба ҳамдигар баробаранд;

\$C) Иҷорапули ба рентаи тафовутнок ва мутлақ баробар аст;

\$D) Иҷорапули ба ғайр аз рента боз маблағи истифодаи сармоя дар намуди иншооти мавҷударо дарбар мегирад;

\$E) Иҷорапули дар худ маблағи рентаро низ дохил менамояд;

@304. Рентаи монополи чист?

\$A) Рентаест, ки аз истеҳсоли маҳсулотҳои нодир гирифта мешавад;

\$B) Рентаест, ки вобаста ба гузоштани нархи монополи гирифта мешавад;

\$C) Дармадест, ки аз ҳисоби маҳдуд кардани фаъолияти дигар хоҷагидорон гирифта мешавад;

\$D) Бузургии он ба рентаи мутлақ баробар аст;

\$E) Бузургияш ба рентаи тафовути баробар аст;

@305. Қадоме аз шаклҳои рента аз заминҳои сунъӣ ҳосилнок кардашуда гирифта мешавад?

\$A) Рентаи тафриқавӣ 2;

\$B) Рентаи мутлақ;

\$C) Рентаи тафриқавии 7;

\$D) Рентаи тафриқавии 1;

\$E) Рентаи иқтисодӣ;

@306. Моҳияти методи баҳодиҳӣ аз рӯи хароҷот дар он аст, ки?

\$A) Арзиши бозории қитъаи заминро ҳамчун фарқи арзиши бозории он бо дарназардошти бехтаргардонӣ ва минуси хӯрдашави муайян мекунад;

\$B) Тавассути он тамоми хароҷотҳо оиди фурӯш муайян карда мешавад;

\$C) Дар принциби интизори асос меёбад;

\$D) Ин метод дар ҳамон ҳолат истифода карда мешавад, ки агар бозори замин амал намояд;

\$E) Тавассути он қитъаҳои замин ба серҳосил ва камҳосил ҷудо карда мешавад;

@307.Таҳлили илмии рента бори аввал аз ҷониби кӣ ба роҳ монда шуда буд?

\$A) А.Смит ва Д.Рикардо;

\$B) Арасту ва Афлотун;

\$C) Ф.Кэне;

\$D) Т.Менн ва А.Монкретен;

\$E) А.Визер;

@308.Мувофиқи ақидаи кадом мактаби иқтисодӣ сарчашмаи ба вучуд омадани рентаро масрафи иловагии меҳнат, ҳангоми истифодаи заминҳои камҳосил, ки дар асоси он нархи бозории маҳсулоти хоҷагии қишлоқ бунёд мегардад ташкил медиҳад?

\$A) Классикони иқтисоди сиёсӣ;

\$B) Меркантилизми ибтидоӣ;

\$C) Маржинализм;

\$D) Неоклассикон;

\$E) Иқтисоди сиёсии марксистӣ;

@309.Рентаи муътадил ва иқтисодиро бори аввал кадом мактаби иқтисодӣ эътироф намудааст?

\$A) Маржинализм;

\$B) Неоклассикон;

\$C) Монетаристон;

\$D) Марксизм;

\$E) Физиократҳо;

@310.Ягона захирае, ки дар ҳолати истифодаи дуру дароз бетағйир боқӣ мемонад чӣ ба ҳисоб меравад?

\$A) Замин;

\$B) Меҳнат;

\$C) Сармоя;

\$D) Пул;

\$E) Таҷҳизот;

@311.Шакли рентаи монополиро муайян намоед?

\$A) Рентаи нодир;

\$B) Рентаи соф;

\$C) Рентаи муқоисавӣ;

\$D) Казирента;

\$E) Рентаи иқтисодӣ;

@312.Андӯхти ибтидоии сармоя аз ҷониби кадом мактаб пешниҳод карда шудааст?

- \$A) Мактаби неокласикӣ;
- \$B) Мактаби физиократҳо;
- \$C) Мактаби классици;
- \$D) Мактаби марҷиналисти;
- \$E) Мактаби меркантилизм;

@313.Кадоме аз таърифҳои овардашуда ба П. Самуэлсон тааллуқ дорад?

- \$A) Сармоя омили миёнаравӣ истеҳсолот аст;
- \$B) Сармоя арзишест, ки арзиши изофаро ба вучуд меорад;
- \$C) Гуфта, меҳнати андӯхташудаи коргарро мефаҳманд;
- \$D) Сармоя маҷмӯи захираҳо ва пулҳо мебошад;
- \$E) Сармоя маблағҳои муайяни пули мебошад, ки ҳамчун натиҷаи истисмор ва азхудкунии капиталисти сурат мегирад;

@314.Сармояи асосӣ ин?

- \$A) Қисми сармояӣ корхона, ки арзишаш қисм ба қисм ба маҳсулоти тайёр гузаронида мешавад;
- \$B) Қисми сармояи маҳсулдеҳи корхона, ки дар раванди истеҳсолот арзишаш пурра ба маҳсулоти тайёр мегузарад;
- \$C) Қисми сармояест, ки барои иваз кардани таҷҳизоти пешаки истифода мешавад;
- \$D) Қисми сармояи корхона, ки нерӯи корхонаро нишон медиҳад;
- \$E) Қисми сармояи корхона, ки барои васеъ кардани истеҳсолот равона карда шудааст;

@315.Тибқи амалиёт шаклҳои сармояро ҷудо намоед?

- \$A) Пули, молӣ ва маҳсулдеҳ;
- \$B) Асоси ва гардон;
- \$C) Хусуси, коллективи, давлати, омехта ва хориҷи;
- \$D) Худи ва ба қарз гирифташуда;
- \$E) Барқарор, азнавтҷҳизони, таъмири;

@316.Субъекти асосии бозори сармояро ҷудо намоед?

- \$A) Доираи бизнес ва доираи хаусхолд;
- \$B) Дорандагони сармоя;
- \$C) Давлат ва ҷомеа;
- \$D) Хоҷагӣҳои хонаводаги;
- \$E) Ширкатҳои фаромиллати;

@317.Дар зери мафҳуми сармоя дар бозори молия кадом намуди сармоя фаҳмида мешавад?

- \$A) Сармояи пулӣ фаҳмида мешавад;
- \$B) Сармояи маҳсулдеҳ фаҳмида мешавад;
- \$C) Сармояи гардон фаҳмида мешавад;

- \$D) Сармояи асоси фаҳмида мешавад;
- \$E) Сармояи моли фаҳмида мешавад;

@318.Кадоме аз мафҳумҳои оварда шуда ба бозори сармояи судхурӣ дохил намешавад?

- \$A) Бозори меҳнатӣ;
- \$B) Бозори пул;
- \$C) Бозори сармояҳо;
- \$D) Бозори ипотеки;
- \$E) Бозори молияви;

@319.Ба сарчашмаҳои дохилии рӯйпушнамоии сармояи авангузошташуда инҳо дохил намешаванд?

- \$A) Қарз ва сармояи судхурӣ;
- \$B) Фоида аз фаъолияти асоси;
- \$C) Фоида аз амалиётҳои молияви;
- \$D) Фонди амортизатсионӣ;
- \$E) Фонди оинномави;

@320.Сарчашмаҳои берунии рӯйпушнамоии сармояи авангузошташуда кадомҳоянд?

- \$A) Маблағҳои аз фурӯши воситаҳои фарсудашуда ба даст омада;
- \$B) Фаъолгардонии воситаҳои дохили дар сохтмон;
- \$C) Ўҳдадорӣҳо дар назди фурӯшандагон барои фаровардани молҳо;
- \$D) Маблағгузориҳои беруни (хориҷи);
- \$E) Воситаҳои қарзӣ ва сармояи судхури;

@321.Гирдгардиши фондҳо гуфта чиро мефаҳмед?

- \$A) Ҷараёни пайдарҳами, такроршавӣ ва аз як шакл ба шакли дигар табдилёбии сармояро меноманд;
- \$B) Ҷараёни такроршавии як равандро меноманд;
- \$C) Ҷараёни гузариши сармояро аз як шакл ба шакли дигар меноманд;
- \$D) Ҷараёни пурраи гардиши сармояро меноманд;
- \$E) Ҷараёни дар истехсолот будани сармояро меноманд;

@322.Гардиши фондҳо чиро мефаҳмед?

- \$A) Раванди доимӣ ва паи ҳам такроршавии гирдгардиши сармоя аст;
- \$B) Раванди аз як шакл ба шакли дигар гузаштани сармоя аст;
- \$C) Раванди пурра истифодашавии сармоя аст;
- \$D) Раванди пайҳам ва аз як шакл ба шакли дигар табдилёбии сармоя аст;
- \$E) Раванди пайҳам хӯрда шудани сармояи асосӣ мебошад;

@323.Ба фондҳои гардон чӣҳо дохил мешавад?

- \$A) Ашёи хом, сузишворӣ, масолах;

- \$B) Биноҳои асоси;
- \$C) Дастгоҳу таҷҳизотҳо;
- \$D) Воситаҳои нақлиёт;
- \$E) Иншоотҳо;

@324.Сармояи гардон чиро мефаҳмонад?

- \$A) Қисми сармойӣ маҳсулдеҳи корхона, ки дар ҷараёни истеҳсолот пурра истифода шуда арзишаш ба маҳсулоти тайёр гузаронида мешавад;
- \$B) Он қисми сармояи корхона, ки дар ҷараёни истеҳсолот пурра истифода мешавад;
- \$C) Он қисми сармояи корхона, ки арзишаш қисм ба қисм ба маҳсулоти тайёр гузаронида мешавад;
- \$D) Сармояи маҳсулдеҳ мебошад;
- \$E) Қисми сармояи корхона, ки ба хурдашави дучор мегардад;

@325.Ба фондҳои гардон чи дохил мешавад?

- \$A) Ашёи хом;
- \$B) Дастгоҳҳо;
- \$C) Таҷҳизотҳо;
- \$D) Биноҳои асоси;
- \$E) Мошинҳо;

@326.Қадоми аз мафҳумҳои овардашуда ба вақти истеҳсол тааллуқ надоранд?

- \$A) Вақти ба анбор ворид шудани маҳсулоти тайёр то фурӯши он;
- \$B) Вақти воситаҳои истеҳсолот дар шакли захираҳои истеҳсоли будан;
- \$C) Вақти ба ҳам пайваст намудани омилҳои истеҳсолот;
- \$D) Вақти танаффусҳои меҳнати;
- \$E) Вақте, ки баъзе аз предмет ва воситаҳои меҳнат зери таъсири равандҳои табиӣ қарор мегиранд;

@327.Вақти муомилот гуфта чиро мефаҳмед?

- \$A) Даврае мебошад, ки предмет ва воситаҳои меҳнат бевосита дар раванди муомилот мебошанд;
- \$B) Вақте мебошад, ки предмет ва воситаҳои меҳнат мустақиман дар ҷараёни истеҳсолот банд мебошанд;
- \$C) Ин ҷараён ҳамчун вақти кори давраи бевоситаи тавлиди неъматҳои модди мебошад;
- \$D) Давомнокии ин давра аз характери истеҳсолот ва тавлиди маҳсулот вобаста мебошад;
- \$E) Фосилаи муайяни ба корхона ворид гаштани олот, асбобу анҷом, сузишвори ва ғайра мебошад;

@328.Фарсоиши ҷисмонӣ дар натиҷаи чӣ ба вучуд меояд?

- \$A) Дар натиҷаи беист истифодабарӣ ва дар зери таъсири офатҳои табиӣ фондҳо барои истифодаи оянда корношоям мегарданд;
- \$B) Беқурбшавии фондҳои асосӣ ва паст шудани арзиши онҳо;
- \$C) Дар натиҷаи афзоиши ҳосилнокии меҳнат;
- \$D) Дар натиҷаи пайдоиши техника ва технологияи пуриқтидортар;
- \$E) Дар натиҷаи гузариш ба иқтисоди бозоргонӣ;

@329. Фарсоиши маънавӣ чист?

- \$A) Беқурбшавии фондҳои асосӣ ва паст шудани арзиши онҳо дар натиҷаи ба вучуд омадани технологияи пуриқтидортар;
- \$B) Фарсоишест, ки дар натиҷаи беист истифодабарии фондҳо ба вучуд омадааст;
- \$C) Фарсоишест, ки дар натиҷаи офатҳои табиӣ ба вучуд омадааст;
- \$D) Фарсоишест, ки дар натиҷаи фаъолияти сармоя дар мавсими кори ба вучуд омадааст;
- \$E) Корношоям шудани фондҳо мебошад;

@330. Сармояи амалкунанда ин?

- \$A) Зиёдшавии суммаи фондҳои гардонро бар ӯҳдадориҳои қарзии кӯтоҳмуддат меноманд;
- \$B) Зиёдшавии суммаи ӯҳдадориҳои қарзии кӯтоҳмуддатро бар суммаи фондҳои гардон меноманд;
- \$C) Зиёдшавии сармояи мавҷударо меноманд;
- \$D) Камшавии суммаи фондҳои гардонро меноманд;
- \$E) Холатеро меноманд, ки суммаи сармояи гардон ва суммаи уҳдадориҳои қарзии кӯтоҳмуддат баробаранд;

@331. Фонди истеҳлок ин?

- \$A) Маблағҳоест, ки барои таъмиру азнавсозии фондҳои асосӣ равона карда мешавад;
- \$B) Маблағҳои пулиест, ки барои хариди корхона сарф карда мешавад;
- \$C) Маблағҳоест, ки барои пардохти дивиденд сарф карда мешавад;
- \$D) Маблағҳоест, ки барои дарёфти қуваи кори сарф карда мешавад;
- \$E) Маблағҳоест, ки барои пешгирии муфлисшавии корхона сарф карда мешавад;

@332. Ақидаи сармоя, ин маблағҳои муайяни пулӣ ва молҳои тайёр, ки ҳамчун натиҷаи истисмор ва азхудкунии сармоядорӣ сурат мегирад ба кӣ тааллуқ дорад?

- \$A) К. Маркс;
- \$B) Ф. Энгелс;
- \$C) П. Самуэлсон;
- \$D) Ф. Кэне;
- \$E) А. Смит;

@333. Одатан сармоя дар кадом шаклҳо мавҷуд буда метаванад?

- \$A) Молӣ ва пули;
- \$B) Нархи ва ғайринархи;
- \$C) Пули ва бозори;
- \$D) Доими ва тағирёбанда;
- \$E) Самаранок, ҳақиқи ва модди;

@334.Қисми сармояи маҳсулдеҳи корхона, ки дар раванди истеҳсолот иштирок намуда, арзиши худро қисм ба қисм ба маҳсулоти тайёр мегузаронад чӣ номида мешвад?

- \$A) Сармояи асосӣ;
- \$B) Сармояи доими;
- \$C) Сармояи тағирёбанда;
- \$D) Сармояи охири;
- \$E) Сармояи гардон;

@335.Раванди паи ҳам ва аз як шакл ба шакли дигар табдил ёфтани сармояро чӣ меноманд?

- \$A) Гирдгардишӣ сармоя;
- \$B) Сармояи хариду фурӯш;
- \$C) Сармояи бебозгашт;
- \$D) Сармояи чархзананда;
- \$E) Сармояи ривочёфтаи гардишнок;

@336.Дар адабиётҳои муосири иқтисодӣ кадом шаклҳои фарсоиши сармояи асосиро аз ҳамдигар ҷудо мекунанд?

- \$A) Фарсоиши модди ва маънавӣ;
- \$B) Фарсоиши ҷисмони ва руҳи;
- \$C) Фарсоиши ҷисмони ва ақли;
- \$D) Фарсоиши ҷисмони ва маънави;
- \$E) Фарсоиши ҳақиқи ва қалбаки;

@337.Дар сатҳи микроиқтисод кадом проблемаҳо ҳал мегарданд?

- \$A) Нарх, ҳаҷми умумии истеҳсолот, ҳолати бозорҳои алоҳида;
- \$B) Тақсимои захираҳои ғайри иқтисодӣ;
- \$C) Омӯзиши сохторҳои ҷамъияти ва институтҳо;
- \$D) Таҳлили фаъолияти иқтисодии давлат;
- \$E) Қабули стратегияи рушди иқтисодии давлат;

@338. «Чӣ? чӣ тавр, ва барои ки бояд истеҳсол кард,ба кадом системаҳои ҷамъияти хос мебошанд?

- \$A) Ба ҳамаи системаҳои иқтисодӣ новобаста аз низоми иҷтимоӣ иқтисодӣ ва сиёсии онҳо хос мебошад;
- \$B) Дарои системаи маъмури фармонфармои буда дар он банақшагирии марказонидашуда ҳукмфармо мебошад;

- \$C) Дорой иқтисоди бозорӣ мебошанд;
- \$D) Дорой иқтисодиёти қафмонда аст;
- \$E) Дорой системаи анъанавӣ;

@339.Мафҳуми «чандирӣ» аз тарафи кадом олим истифода шуда буд?

- \$A) Роберт Бойл;
- \$B) Адам Смит;
- \$C) Карл Маркс;
- \$D) Фридрих Энгелс;
- \$E) Томас Мен;

@340.Кадоме аз мафҳумҳои зерин ҳамчун субъекти иқтисодӣ баромад мекунад?

- \$A) Истеъмолкунандагонӣ фирмаҳо;
- \$B) Талабот ва пешниҳод;
- \$C) Замин ва меҳнат;
- \$D) Арзиш ва нарх;
- \$E) Сармоя ва соҳибқори;

@341.Аз мафҳумҳои оварда шуда ҳаҷми талаботро муайян намоед?

- \$A) Миқдори молро дар назар дорад, ки истеъмолкунанда тайёраст бо нархи муайян дар фосилаи вақти муайян харидорӣ намояд;
- \$B) Нархи ҳадди аксаре, ки харидор тайёраст барои миқдори муайяни мол пардохт намояд;
- \$C) Тадбир, амалиёт ё худ муносибатҳои мебошад, ки байни субъектҳои иқтисоди сурат мегирад;
- \$D) Қараёни тавлид ва рушди таҳаввули муносибатҳои иқтисоди;
- \$E) Фаъолияти бошӯуруна ва мақсадноки инсон мебошад;

@342.Ба объектҳои иқтисодӣ чиро дохил кардан мумкин аст?

- \$A) Табиат, сармоя, предметҳои истеъмолӣ, иттилоот;
- \$B) Фирма, хонавода, давлат;
- \$C) Инсон, оила, гуруҳ, коллектив;
- \$D) Корхона, бозор, ташкилот;
- \$E) Замин, меҳнат, сармоя, соҳибқори;

@343.Формулаи овардашуда $TC = FC / VC$ чиро ифода мекунад?

- \$A) Харочотҳои умумӣ;
- \$B) Харочотҳои доими;
- \$C) Даромади умумӣ;
- \$D) Даромади интиҳои;
- \$E) Харочотҳои миёна;

@344. Ба дискриминатсияи нархӣ чи дохил мешавад?

- \$A) Фурӯши ҳамон як мол бо нархҳои гуногун ба харидорони гуногун;
- \$B) Фарқият дар музди кори коргарон аз рӯи миллат ё чинс;
- \$C) Истисмори меҳнаткашон бо роҳи таъин кардани нархҳои баланд ба молҳои истеъмоли;
- \$D) Баланд бардоштани нархи моле, ки дорои сифати беҳтар мебошад;
- \$E) Мавҷнок будани иқтисодиётро меноманд;

@345. Намудҳои рақобати ноқомилро номбар кунед?

- \$A) Монополи, олигополи, дуополӣ;
- \$B) Рентаи мутлақ, рентаи таркиби;
- \$C) Истеҳсоли, суғуртави, мутаваассит;
- \$D) Таркиби, фрикциони, давраги;
- \$E) Пурра, маҳсулноқ, бемаҳсул;

@346. Дар шароити иқтисоди бозорӣ соҳибкор фаолияти хоҷагидорӣ худро дар асоси чӣ ба роҳ меонад?

- \$A) Тақозо, арза, рақобат, нарх, манфиатнокӣ;
- \$B) Истеҳсол, тақсим мубодила, истеъмол;
- \$C) Замин, меҳнат, сармоя, фаъолияти соҳибкори;
- \$D) Меҳнат, предмети меҳнат, воситаи меҳнат;
- \$E) Тақозо, истеҳсол, замин, предмети меҳнат;

@347. Ба хароҷотҳои доимӣ чиро дохил мекунанд?

- \$A) Пардохти маблағи иҷорай бино, амортизатсия музди маоши роҳбарият;
- \$B) Масраф барои қувваи барқистехсолкунанда;
- \$C) Фарқи масраф ва хароҷот;
- \$D) Музди меҳнати коргарон;
- \$E) Боркашонӣ аз ҳисоби фирма;

@348. Равияи тавлидотӣ дар чорчӯбаи кадом омилҳо ташкил мегирад?

- \$A) Он дар чорчӯбаи масрифоти истеҳсоли ташкил карда мешавад;
- \$B) Он бо назардошти хароҷоти тағйирёбанда ташакул меёбад;
- \$C) Он кулли масрафоти умумиро дар назар мегирад;
- \$D) Фарқ байни хароҷот ва рақобат;
- \$E) Дар асоси мубодилаи мол сурат мегирад;

@349. Объекти асосии омузиши микроиқтисод чӣ мебошад?

- \$A) Даромади милли;
- \$B) Давлат;
- \$C) Фирма;
- \$D) Сармоя;
- \$E) Пул;

@350. Мафҳуми сармояи гардонро маънидод намоед?

- \$A) Сармояе мебошад ки дар давоми як силсилаи истеҳсолот пурра арзишӣ худро ба маҳсулоти тайёр мегузаронад;
- \$B) Захираи дониш, қобилият, малака ва таҷрибаи инсонӣ таҷасум меёбад;
- \$C) Захираи ғайрииктисодие, ки дар ҷараёни истеҳсолот истифода мешавад;
- \$D) Фондҳои асосӣ ва гардони корхона мебошанд;
- \$E) Омили асосии истеҳсолот;

@351.Аз заминҳои ҳосилнок кадом намуди рентаҳо гирифта мешавад?

- \$A) Рентаи тариқавии тартибӣ 1 ва 2;
- \$B) Рентаи тафриқавии тартиби 1;
- \$C) Рентаи тафриқавии тартиби 2;
- \$D) Рентаи иқтисодӣ;
- \$E) Рента ва дивидент;

@352.Ба объектҳои иқтисодӣ чи дохил мегардад?

- \$A) Табиат, сармоя, предметҳои истеъмолӣ, иттилоот;
- \$B) Фирма, хонавода, давлат;
- \$C) Инсон, оила, гуруҳ, коллектив;
- \$D) Корхона, бозор, ташкилот;
- \$E) Замин, меҳнат, сармоя, соҳибқори;

@353.Рақобати нокомил кадом намудҳоро доро мебошад?

- \$A) Монополи, олигополи, дуополӣ;
- \$B) Рентаи мутлақ, рентаи таркиби;
- \$C) Истеҳсоли, суғуртави, мутавассит;
- \$D) Таркиби, фриксиони, давраги;
- \$E) Пурра, маҳсулноқ, бемаҳсул;

@354.Ин формула $TC = FC / VC$ чиро инъикос мекунад?

- \$A) Харочотҳои умумӣ;
- \$B) Харочотҳои доими;
- \$C) Даромади умумӣ;
- \$D) Дармади интиҳои;
- \$E) Харочотҳои миёна;

@355.Кадом монеаҳо ба ворид шудан ба бозори рақобати нокомил эҷод мегардад?

- \$A) ҳамаи ҷавобҳои оварда шуда дуруст мебошад;
- \$B) патентҳо ва иҷозатномаҳо (литсензияҳо);
- \$C) ҳукми қонуни доштани ҳуқуқҳои фавқулода;
- \$D) хароҷоти нисбатан пасти истеҳсолоти калон;
- \$E) рақобати беадолатона;

@356. Масъалаҳо «чӣ тавр ва барои ки бояд истехсол кард ба кадом ҷамъият хос мебошад?

- \$A) Ба ҳамаи системаҳои иқтисодӣ новобаста аз низоми иҷтимоӣ иқтисодӣ ва сиёсии онҳо хос мебошад;
- \$B) Дарои системаи маъмури фармонфармои буда дар он банақшагирии марказонидашуда ҳукмфармо мебошад;
- \$C) Дарои иқтисодӣ бозори мебошанд;
- \$D) Дарои иқтисодӣ қафмонда аст;
- \$E) Дарои системаи маъмури – фармонфармоии банақшагирии марказонидашуда ҳукмфармо мебошад;

@357. Соҳибкор бо кадом мақсад фаъолият мекунад?

- \$A) Ба даст овардани фоида мебошад;
- \$B) Рақобатпазири;
- \$C) Ба даст овардани таъбу хоҳиши рақибон;
- \$D) Қонеъ намудани ниёзҳои худ;
- \$E) Паст кардани сатҳи камбизоати;

@358. Ба хароҷоти трансаксионӣ чи дохил мегардад?

- \$A) Масраф оиди бастанӣ шартнома, қарордодҳо, реклама, ҷамъовариӣ маълумот оиди рақибон;
- \$B) Харидани ашёи хом, пардохти андоз;
- \$C) Пардохти музди кори коргарон;
- \$D) Хифзи мухити зист;
- \$E) Вариантиҳои оварда шуда нодурустанд;

@359. Ба ҳаҷми талабот чи дохил мегардад?

- \$A) Миқдори молро дар назар дорад, ки истеъмолкунанда тайёраст бо нархи муайян дар фосилаи вақти муайян харидорӣ намояд;
- \$B) Нархи ҳадди аксар, ки харидор тайёраст барои миқдори муайяни мол пардохт намояд;
- \$C) Тадбир, амалиёт ё худ муносибатҳои мебошад, ки байни субъектҳои иқтисодӣ сурат мегирад;
- \$D) Ҷараёни тавлид ва рушди таҳаввули муносибатҳои иқтисодӣ;
- \$E) Фаъолияти бошӯурона ва мақсадноки инсон мебошад;

@360. Дарачаи нархро дар шароити муносибатҳои бозорӣ кӣ муайян мекунад?

- \$A) Бозор;
- \$B) Фирмаҳо;
- \$C) Давлат;
- \$D) Истеҳсолкунандагон;
- \$E) Истеъмолкунандагон;

@361.Мафҳуми хароҷоти доимиро номбар кунед?

- \$A) Масрафоте мебошад, ки новобаста аз ҳаҷми умумии истехсолот;
- \$B) Масрафоте мебошад, ки аз ҳаҷми умумии истехсолот вобастааст;
- \$C) Кулли хароҷоте мебошад, ки барои таъмири воситаҳои истехсолот харч мешавад;
- \$D) маҳсулот таъғйир намеёбад;
- \$E) масрафи корхона барои пардохти андоз;

@362.Дефлятори МММ ҳамчун таносуби байни чунин нишондиҳандаҳо ҳисоб карда мешавад?

- \$A) МММ реалӣ бар МММ-и номиналӣ;
- \$B) ММД-и номиналӣ бар МММ-и номиналӣ;
- \$C) МММ-и номиналӣ бар МММ-и реалӣ;
- \$D) ММД-и номиналӣ бар ММД-и реалӣ;
- \$E) ин аз индекси Пашше вобаста аст;

@363.Маблағҷудокуни барои сармоияи истеъмолшуда ин?

- \$A) Инвеститсияҳои соф;
- \$B) Инвеститсияҳои софи хориҷӣ;
- \$C) Амортизатсия (истехлок);
- \$D) Фондҳои, ки барои хариди молҳои истеъмолӣ истифода намешаванд;
- \$E) Воситаҳои, ки барои қонеъ гардонидани талаботҳои шахси равона шудааст;

@364.Омилҳои экстенсивии рушди иқтисодиро ҷудо намоед?

- \$A) Рушди миқдории қувваи коргарӣ;
- \$B) Рушди сармоия;
- \$C) Рушди замин ва ашёи хом;
- \$D) Захираҳои сузишворӣ ва энергетика;
- \$E) Мукамал гардонии сармоия;

@365.Қадоми аз ибораҳои дар поён овардашуда майли ниҳоии пасандозро ифода мекунад?

- \$A) Ҳамаш аз 1 зиёд аст;
- \$B) Ҳамеша аз 1 хурд аст;
- \$C) Ба 1 баробар аст;
- \$D) Ба 0 баробар аст;
- \$E) Ба ҳаҷми даромад баробар аст;

@366.Қадоми саволҳои дар поён овардашуда майли ниҳой ба истеъмол дохил мешаванд?

- \$A) Муносибати зиёдшавии истеъмол ба зиёдшавии пасандоз аст;
- \$B) Муносибати байни ҳаҷми истеъмол ва даромад аст;
- \$C) Зиёдшавии ҳаҷми истеъмол ба 1 – воҳиди даромад аст;

- \$D) Муносибати байни ҳаҷми даромад ва хароҷот аст;
- \$E) Ба ҳаҷми пасандоз баробар аст;

@367. Самараи фузунсоз чиро нишон медиҳад?

- \$A) Тағирёбии даромад ҳангоми афзоиши маблағгузорӣ;
- \$B) Тағирёбии даромад ҳангоми камшавии маблағгузорӣ;
- \$C) Тағирёбии даромад ҳангоми бетағир мондани маблағгузорӣ;
- \$D) Тағирёбии даромад ҳангоми тағирёбии маблағгузорӣ;
- \$E) Ин тайғирёбии таносуби даромад ва хароҷотӣ давлатӣ;

@368. Кадоме аз ибораҳои дар поён овардашуда ба пасандоз дохил мешаванд?

- \$A) Ҳамаи андӯхти амволи хоҷагиҳои хонагӣ ва андӯхтҳои аҳоли мебошад;
- \$B) Бақияи ҳақиқии тамоми субъектҳои бозорӣ;
- \$C) Қисми даромад аз нигоҳдории қоғазҳои қимматнок;
- \$D) Қисми фоидаи истеъмолнашудаи хоҷагиҳои хонагӣ дар вақти муайян;
- \$E) Қисми даромади хоҷагиҳои хонагӣ, ки барои хариди молу хизматҳо сарф менамоянд;

@369. Кадоме аз ибораҳои дар поён овардашуда ба истеъмол дохил мешаванд?

- \$A) Қисми даромади хоҷагиҳои хонагӣ, ки барои хариди молу хизматҳо сарф менамоянд;
- \$B) Қисми даромаде, ки барои хариди молу хизматҳо дар оянда пешбини шудааст;
- \$C) Қисми даромади дар бонкҳо андохташуда;
- \$D) Қисми даромаде, ки барои пардохти андоз пешбини шудааст;
- \$E) Қисми даромади дар давраи муайян истеъмолнашуда;

@370. Аз ибораҳои дар поён овардашуда кадоме мафҳуми маблағгузорию ифода мекунад?

- \$A) Қисми даромади дар давраи муайян;
- \$B) Қисми даромади дар давраи муайян, тамоми захираҳои истеҳсолӣ;
- \$C) Азхудкунии амволи ғайри манқул, қисми даромади дар давраи муайян;
- \$D) Аз худ намдани молҳои истифодаашон дурудароз;
- \$E) Равона гардидани сармояи хусусӣ ва давлатӣ ба объектҳои муайян дар дохил ва хориҷи кишвар ба мақсади гирифтани фойда;

@371. Кадоме аз ақидаҳои дар поён оварда шуда дуруст аст?

- \$A) Рушди иқтисод ин чараёни васеъшавии шумораи неъматҳои, ки дар як системаи иқтисодӣ истеҳсол мешавад;
- \$B) Қонуни кам шудани имкониятҳои истеҳсолӣ;
- \$C) Мақсади охирини рушди иқтисодӣ ин баланд бардоштани ҳолати зиндагии одамон аст;

\$D) Мақсади асосии рушди иқтисодӣ ин нигоҳдоштани бехатарии милли аст;

\$E) Рушди иқтисодӣ ин чараёни кам шудани шумораи неъматҳои, ки дар як системаи иқтисодӣ истеҳсол мешавад;

@372.Ҳолати хуби зиндагонӣ, чун нишондиҳандаи рушди иқтисодӣ дар назар дорад?

\$A) Суръати баланди таъмини рушди иқтисодӣ, зиёд шудани вақти холиро дар назар дорад;

\$B) Суръати манфии рушди иқтисодӣ- бӯҳрон дар иқтисодиёти милли мебошад;

\$C) Афзоиши маҷмӯи арза таъмингари рушди иқтисодӣ аст;

\$D) Афзоиши маҷмуи тақозо таъмингарӣ рушди иқтисодӣ аст;

\$E) Миқдор ва сифати ресурсҳои табиӣ;

@373.Агар болоравии нархҳо зиёда аз 1000% дар як сол намудор шавад, пас ин ба кадом намуди таваррум дохил мешавад?

\$A) Таварруми ҷаҳҳанда;

\$B) Таварруми муътадил;

\$C) Таварруми хазанда;

\$D) Таварруми аз эътиди зиёд ё гиперӣ;

\$E) Таварруми муътадил;

@374.Мафҳуми шуғли пурра ифода мекунад?

\$A) 100 % бо кор таъмин будани аҳолии қобили меҳнатро;

\$B) Умуман вучуд надоштани бекориро;

\$C) Вучуд надоштани бекории давриро;

\$D) Вучуд надоштани бекории таркибиро;

\$E) Ин аз рӯи қонуни Оукен муайян карда мешавад;

@375.Бекории даврӣ бекориест, ки?

\$A) Дар натиҷаи ҳаракати қувваи корӣ ба вучуд омадааст;

\$B) Дар натиҷаи тағироти технологӣ дар истеҳсолот ба вучуд омадааст;

\$C) Дар натиҷаи муфлисшавии корхонаҳо ба вучуд омадааст;

\$D) Дар натиҷаи камшавии музди кор ба вучуд омадааст;

\$E) Дар натиҷаи дигаргун шудани талабот ба вучуд омадааст;

@376.Кадоме аз усулҳои номбурда ҳамчун омили паст кардани сатҳи бекорӣ ба ҳисоб намеравад?

\$A) Баланд бардоштани музди корӣ коргарон;

\$B) Такмилдиҳии ихтисоси коргарон;

\$C) Таъсис намудани низоми ахбороти оиди ҷойҳои кории холӣ;

\$D) Ташкил кардани ярмаркаҳои ҷойҳои кории холӣ;

\$E) Мусоидат дар тақсимои нобаробарии даромадҳо;

@377.Фаъолияти биржаи меҳнатро кадоме аз самтҳои номбаршуда тавсиф наменамояд?

- \$A) Ба рӯйхатгирии бекорон;
- \$B) Ба қайдгирии ҷойҳои корӣ;
- \$C) Маблағгузори ба фаъолияти соҳибкорӣ;
- \$D) Васеъкунии ахборот оиди бозори меҳнат;
- \$E) Қудо ва тафриқанмоии таҳасуснокӣ, собиқаи корӣ, сину сол;

@378.Мувофиқи қонун сафи бекоронро ташкил медиҳад?

- \$A) Аҳолии қобилияти корӣ дошта, ки дар биржаи меҳнат номнавис шудаанд;
- \$B) Аҳолии фаъоли иқтисодӣ;
- \$C) Шахсони ба кор мӯҳтоҷ набуда;
- \$D) Аҳолии фаъоли иқтисодӣ;
- \$E) Қувваи меҳнати, ки дар муҳочират меҳнат қарор дорад;

@379.Ба аҳолии ғайрифаъоли иқтисодӣ дохил намешавад?

- \$A) Аҳолии қобилияти корӣ надошта;
- \$B) Маъҷубон ва беморон;
- \$C) Сарватмандоне, ки ба кор эҳтиёҷ надоранд;
- \$D) Хонандагони мактабҳо;
- \$E) Бекорони дар ҷустуҷӯ кор буда;

@380.Вазифаҳои пулро дар бар намегирад?

- \$A) Пул ҳамчун андозаи арзиш ва андӯшти хизмат мекунад;
- \$B) Пул ҳамчун воситаи муомилот ва воситаи пардохт мебошад;
- \$C) Пул ҳамчун пули ҷаҳонӣ баромад мекунад;
- \$D) Пул ҳамчун воситаи андозаи арзиш, воситаи муомилот ва воситаи андӯшт мебошад;
- \$E) Тақсим ва аз нав тақсимнамоӣ;

@381.Пардохтпазирии (ликвидность) нисбатан баландро кадоме аз нишондиҳандаи дар поён овардашуда доро мебошад?

- \$A) Маҳсулоти хурока;
- \$B) Молҳои истифодашон дуру дароз;
- \$C) Ҷавохирот;
- \$D) Пулҳои нақд;
- \$E) Пулҳои ғайринақдӣ;

@382.Фарқи пулҳои қоғазӣ аз қарзӣ дар чӣ аст?

- \$A) Пулҳои қоғазӣ нақдӣ мебошанд, пулҳои қарзӣ бошанд дар суратҳисоби бонкӣ ба қайд гирифта мешаванд;
- \$B) Пулҳои қоғазӣ набояд аз марзи давлат берун шаванд;

- \$C) Пулҳои қоғазӣ қобилияти харидории бартариатнок доранд, пулҳои қарзӣ бошанд ин вексели бонки пулбарор мебошад;
- \$D) Пулҳои қоғазӣ барои пардохти молҳои арзон муайян шудаанд, пулҳои қарзӣ бошанд; барои пардохти молҳои қиммат ва хизматрасонии қиммат истифода бурда мешавад;
- \$E) Ягон фарқе надорад;

@383.Кадоме аз ибораҳои дар поён овардашуда ба мафҳуми Ссенёраж дохил мешавад?

- \$A) Даромаде, ки аз фуруши замин ба даст меояд;
- \$B) Даромаде, ки аз барориши танга ба даст меояд;
- \$C) Даромаде, ки аз фуруши маҳсулотҳои беҳтарин ба даст меояд;
- \$D) Даромаде, ки аз фуруши қоғазҳои қимматнок ба даст меояд;
- \$E) Даромаде, ки аз интишори пул ба даст меояд;

@384.Ба вазифаҳои Бонки Миллӣ дохил намешавад?

- \$A) Хизматрасонии ҳисоббаробаркунии ҳазинавии корхонаҳо;
- \$B) Таъмини дараҷаи зарурии пардохтахпазирии ситемаи бонкӣ;
- \$C) Муайян намудани меъёри минималии захираҳои ҳатмӣ;
- \$D) Муайян намудани ставкаи молиякунонӣ;
- \$E) Муайян намудани даромади софи корхона;

@385.Бисёри давлатҳо чиро ба хотири афзоиши маблағгузорӣ ва пӯшонидани қарзи дохилию касри буҷа истифода мебаранд, ки ин ҳолат ба таваррум оварда мерасонад?

- \$A) Монополияи иттифоқҳои касаба;
- \$B) Эмиссия (интишори пул);
- \$C) Фирмаҳои калон;
- \$D) Афзоиши нархҳо ба молҳои воридотӣ;
- \$E) Бо роҳи зӯрварӣ паст намудани нархҳо;

@386.Ба оқибатҳои иҷтимоию иқтисодии таваррум кадоме аз ҳолатҳои зерин дохил намешаванд?

- \$A) Паст шудани қобилияти худидоракунии механизми бозорӣ;
- \$B) Кам шудани қобилияти харидории одамон.
- \$C) Паст шудани арзиши маблағҳои қарздодашуда ва пасандозҳо;
- \$D) Бад шудани вазъи иҷтимоии одамоне, ки музди корашон муқаррар шудааст;
- \$E) Баланд шудани дараҷаи фаъолияти соҳибкорӣ;

@387.Сиёсати иқтисодие, ки кӯшиши давлатро барои зиёд кардани маҷмӯи тақозо тавассути пасткунии меъёри андозҳо ва зиёд кардани харочотҳои давлатӣ ифода мекунад, чӣ ном дорад?

- \$A) Сиёсати ғосибона;

- \$B) Сиёсати боздоранда;
- \$C) Сиёсати тичорати озод;
- \$D) Сиёсати иқтисодии мусбӣ;
- \$E) Качхатаи тақозою арза;

@388.Агар качхатаи Филлипс дар давраи кўтоҳ ба боло майл кунад, пас ин маънои онро дорад,ки?

- \$A) Дараҷаи таваррум ва сатҳи бекорӣ паст шудааст;
- \$B) Сатҳи бекорӣ афзуда, дараҷаи таваррум паст шудааст;
- \$C) Сатҳи бекорӣ ва дараҷаи таваррум баланд шудааст;
- \$D) Дараҷаи таваррум афзудааст ҳангоме, ки сатҳи бекорӣ тағир наёфтааст;
- \$E) Нақшаи хароҷот ва даромадҳои давлатӣ;

@389.Қадоми аз ибораҳои дар поён овардашуда ба мафҳуми буҷаи давлатӣ дохил мешавад?

- \$A) Нақшаи хароҷот ва даромадҳои давлатӣ;
- \$B) Ҳамаи сарчашмаҳои даромадҳои давлатӣ;
- \$C) Ҳамаи номгӯи хароҷотҳои давлатӣ;
- \$D) Аз Ҳисоби грантҳо ба даст овардан;
- \$E) Танҳо дар давлат;

@390.Қадоми аз ибораҳои дар поён овардашуда ба мафҳуми сиёсати фискалӣ дохил мешавад?

- \$A) Сиёсати андозситонӣ дар маҳал;
- \$B) Сиёсати буҷаю андозӣ;
- \$C) Сиёсати қарзӣ;
- \$D) Сиёсати молиявӣ;
- \$E) Андоз аз фурӯши мол;

@391.Қадоми аз ибораҳои дар поён овардашуда ба мафҳуми андозҳои мустақим дохил мешавад?

- \$A) Андозҳо аз ҳамаи намудҳои даромад;
- \$B) Андоз аз фурӯши мол;
- \$C) Андоз аз азнавфурӯшии мол;
- \$D) Андоз аз фуруши чакана;
- \$E) Андоз аз арзиши иловашуда;

@392.Ба андозҳои мустақим дохил намешаванд?

- \$A) Андоз аз арзиши иловашуда;
- \$B) Андоз аз музди кор;
- \$C) Андоз аз фоидаи ширкатҳо;
- \$D) Андозҳои чакана;
- \$E) Андоз аз фуруши чакана;

@393.Ба «хатогӣ» - ҳои бозор чунин равандҳо дохил мешаванд?

- \$A) Истеҳсоли маҳсулоти «ҷамъиятӣ»;
- \$B) Таъсири иловагӣ ва аз сари нав гудохтани захираҳо;
- \$C) Нобаро бари дар тақсимои даромадҳои шахсӣ;
- \$D) Нархҳо озодона амал менамояд;
- \$E) Даромадҳо аз моликияти давлатӣ;

@394.Сиёсати фискалӣ, ки аз тарафи мақомотҳои давлатӣ гузаронида мешавад, ба кӣ таъсир мерасонад?

- \$A) Танҳо ба муассисаҳои давлатӣ;
- \$B) Танҳо ба хоҷагиҳои хонагӣ;
- \$C) Ба ҳамаи субъектҳои макроиқтисодӣ;
- \$D) Танҳо ба корхонаву муассисаҳо;
- \$E) Ваҳорати дармадҳо ва пардохтҳо;

@395.Ба сатҳи зиндагии аҳоли кадоме аз ин омилҳо таъсири манфӣ мерасонанд?

- \$A) Афзоиши даромад;
- \$B) Афзоиши дараҷаи нархҳо;
- \$C) Пастшавии меъёри андозҳо;
- \$D) Беқурбшавии пули миллӣ;
- \$E) Афзоиши дараҷаи нархҳо, болоравии меъёри андозҳо, беқурбшавии пули миллӣ;

@396.Кадоме аз ибораҳои дар поён овардашуда ба мафҳуми сифати зиндагонӣ дохил мешавад?

- \$A) Баҳодихии дараҷаи қонеъ гардидани талаботҳои моддию маънавӣ мебошад;
- \$B) Баҳодихии дараҷаи қонеъ гардидани талаботҳои моддию маънавӣ нест;
- \$C) Нишондиҳандаест, ки сатҳи зиндагии аҳолиро нишон медиҳад;
- \$D) Нишондиҳандаест, ки сатҳи зиндагии аҳолиро муайян карда наметавонад;
- \$E) Нишондиҳандаест, ки ба воситаи он ҳаҷми фуруш муайян карда мешавад;

@397.Тафриқасозии даромадҳои аҳоли дар натиҷаи чунин ҳолатҳо вобаста намебошад?

- \$A) Фарқият дар қобилияти ҳисмонӣ ва фикрии инсон;
- \$B) Дараҷаи маълумотнокӣ;
- \$C) Миқдори аъзоёни оила;
- \$D) Дарҳолати ба вучуд омадани даромад;
- \$E) Тафриқа дар сину соли аҳоли;

@398.Харочотҳои буҷаи оилаҳо ба кадом самтҳо равона карда намешавад?

- \$A) Барои харидани озуқавори;
- \$B) Барои харидани молҳои хизматрасонии миёна;
- \$C) Барои хизматрасонии маишӣ;
- \$D) Барои пардохти музди корӣ коргарони корхонаҳо;

\$E) Барои гузаронидани туйю маъракаҳо;

@399.Муносибатҳои асҷорӣ гуфта, чунин муносибатҳоеро меноманд, ки ҳангоми фаъолият намудани пул?

\$A) Дар доираи як давлат ба вучуд омадаанд;

\$B) Дар доираи як минтақа ба вучуд омадаанд;

\$C) Дар гардиши байналхалқӣ ба вучуд омадаанд;

\$D) Дар доираи ду давлат ба вучуд омадаанд;

\$E) Дар доираи якчанд давлат ба вучуд омадаанд

@400.Низоми асҷори озод кадом сол ва дар кучо ташкил шудааст?

\$A) Соли 1976 дар конфронси Ямайка;

\$B) Соли 1972 дар Россия;

\$C) Соли 1969 дар Олмон;

\$D) Соли 1971 дар Италия;

\$E) Соли 1969 дар Африка;